

VYSOKÁ ŠKOLA POLYTECHNICKÁ JIHLAVA

Cestovní ruch

UPLATŇOVÁNÍ PRVKŮ ENVIRONMENTÁLNÍHO
MANAGEMENTU VE VYBRANÝCH UBYTOVACÍCH
ZAŘÍZENÍCH V REGIONU

Bakalářská práce

Autor práce: Kateřina Důbravná

Vedoucí práce: doc. Ing. Petr Scholz, DiS., Ph.D.

Jihlava 2025

Vysoká škola polytechnická Jihlava

Tolstého 16, 586 01 Jihlava

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce: **Kateřina Důbravná**

Studijní program: Cestovní ruch

Obor: Cestovní ruch

Garant studijního programu: Ing. Ivica Linderová, PhD.

Název práce: **Uplatňování prvků environmentálního managementu ve vybraných ubytovacích zařízeních v regionu**

Vedoucí práce: doc. Ing. Petr Scholz, DiS., Ph.D.

Cíl práce: Cílem bakalářské práce je zjistit a zhodnotit uplatňování prvků environmentálního managementu ve vybraných ubytovacích zařízeních v regionu.

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je analyzovat uplatňování prvků environmentálního managementu ve vybraných ubytovacích zařízeních v Praze. Bakalářská práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část práce objasňuje pojmy související s klasifikací a certifikací ubytovacích zařízení a popisuje prvky a principy environmentálního managementu a výhody a nevýhody uplatňování environmentálních prvků. Praktická část analyzuje data sesbíraná od ubytovacích zařízení v dotazníkovém šetření.

Klíčová slova

Environmentální management, ubytovací zařízení, udržitelnost, prvky environmentálního managementu, certifikace

Abstract

The aim of the bachelor's thesis is to analyse the application of environmental management elements in selected accommodation facilities in Prague. The thesis consists of a theoretical and a practical part. The theoretical part explains concepts related to the classification and certification of accommodation facilities and describes the elements and principles of environmental management, as well as the advantages and disadvantages of implementing environmental measures. The practical part analyses data collected from accommodation facilities through a questionnaire survey.

Keywords

Environmental management, accommodation facilities, sustainability, elements of environmental management, certification

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracoval/a jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil/a autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, v platném znění, dále též „AZ“).

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje **AZ**, zejména § 60 (školní dílo).

Podle § 47b zákona o vysokých školách souhlasím se zveřejněním své práce podle Směrnice pro vedení, vypracování a zveřejňování závěrečných prací na VŠPJ, a to bez ohledu na výsledek obhajoby.

Beru na vědomí, že VŠPJ má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědom/a toho, že užít své bakalářské práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠPJ, která má právo ode mě požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených vysokou školou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše), z výdělku dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence.

V Jihlavě dne 10. prosince 2025

.....

Podpis studenta/ky

Poděkování

Ráda bych na tomto místě poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce za jeho odborné vedení, trpělivost, cenné rady a podporu, kterou mi poskytoval po celou dobu zpracování této práce.

Mé poděkování patří také mé rodině, která mě po celou dobu studia podporovala, motivovala a dodávala mi potřebnou sílu i trpělivost

Obsah

Seznam obrázků a grafů	7
Seznam tabulek	8
Seznam zkratk.....	9
Úvod	10
1 Koncept environmentálního ubytovacího zařízení	11
1.1 Klasifikace ubytovacích zařízení	12
1.2 Environmentální management a jeho implementace	20
2 Analýza uplatňování environmentálního managementu v ubytovacích zařízeních	26
2.1 Cíl a metodika výzkumu	27
2.2 Využití prvků environmentálního managementu v ubytovacích zařízeních	28
Závěr	43
Seznam použité literatury	45
Přílohy.....	48

Seznam obrázků a grafů

Obrázek 1: Logo certifikátu Ecolabel.....	18
Graf 1: Třída vašeho ubytovacího zařízení.....	28
Graf 2: Kategorie vašeho ubytovacího zařízení.....	29
Graf 3: Kapacita vašeho ubytovacího zařízení	29
Graf 4: Uplatňování prvků environmentálního managementu ve vašem zařízení.....	30
Graf 5: Realizace environmentálních opatření ve vašem zařízení	33
Graf 6: Pokud neuplatňujete žádná environmentální opatření je to především z důvodu:	34
Graf 7: Má Vaše ubytovací zařízení zpracovanou koncepci environmentálního managementu?	35
Graf 8: V čem podle Vašeho názoru spočívají přínosy environmentálního managementu pro UZ? (1 - minimální přínos, 5 - maximální přínos)	36
Graf 9: Myslíte si, že je finančně obtížné uplatňovat environmentální management ve Vašem ubytovacím zařízení?.....	37
Graf 10: Daruje vaše ubytovací zařízení přebytkové/nespotřebované potraviny místním neziskovým organizacím?	38
Graf 11: Usilujete o získání environmentálního označení pro Vaše ubytovací zařízení?	39
Graf 12: Znáte některý z uvedených certifikátů?	40
Graf 13: Informujete své hosty o tom, že Váš hotel je šetrný k životnímu prostředí?	41

Seznam tabulek

Tabulka 1: Druhy ubytovacích zařízení a jejich definice.....	12
Tabulka 2: Hvězdičkový systém klasifikace ubytovacích zařízení	13
Tabulka 3: Kritéria jednotlivých ubytovacích zařízení v třídě Tourist	14
Tabulka 4: Kritéria jednotlivých ubytovacích zařízení v třídě Economy.....	14
Tabulka 5: Kritéria jednotlivých ubytovacích zařízení v třídě Standart.....	14
Tabulka 6: Kritéria jednotlivých ubytovacích zařízení v třídě First Class.....	15
Tabulka 7: Kritéria jednotlivých ubytovacích zařízení v třídě Luxury.....	15
Tabulka 8: Ceny vodného a stočného v Praze.....	21

Seznam zkratk

AHR	Asociace Hotelů a Restaurací
GSTC	Global Sustainable Tourism Council
HOTREC	Association of Hotels, Restaurants & Cafés in Europe
EMAS	Eco-Management and Audit Scheme
EMS	Environmental Management Systems
EPC	Energy Performance Contracting
ISO	International Organization for Standardization
LED	Light Emitting Diode
UNIHOST	Sdružení podnikatelů v pohostinství, stravovacích a ubytovacích službách

Úvod

Téma mé bakalářské práce jsem si zvolila především proto, že považuji ochranu životního prostředí za zásadní součást budoucího rozvoje cestovního ruchu a zajímá mě, jak mohou konkrétní ekologická opatření zaváděná v ubytovacích zařízeních přispět ke zlepšení stavu přírody i kvality poskytovaných služeb.

Každý člověk i každá organizace může svým jednáním přispět ke zlepšení životního prostředí – ať už prostřednictvím drobných každodenních kroků, jako je třídění odpadu, šetření energií či preferování ekologických produktů, nebo i většími kroky jako jsou například systémové změny ve firmách. Pro podniky, zejména v sektoru cestovního ruchu a ubytovacích služeb, se stává ochrana životního prostředí nejen morální povinností, ale i významným marketingovým nástrojem, který může zvyšovat konkurenceschopnost a dělat podnikům dobré jméno. V dnešní době navíc zákazníci stále častěji vyhledávají zařízení, která dbají na ekologickou odpovědnost a snižují své ekologické stopy.

Je proto nezbytné zavádět promyšlená opatření a odpovědné způsoby nakládání s prostředím, které povedou k jeho ochraně a celkovému zlepšení stavu. Tato opatření mohou zahrnovat implementaci ekologických technologií, optimalizaci spotřeby energií a vody, využívání obnovitelných zdrojů, podporu místních a udržitelných dodavatelů či vytvoření interních politik zaměřených na udržitelný rozvoj. Důležitou součástí je také vzdělávání zaměstnanců i zákazníků, aby si uvědomovali význam svých rozhodnutí a aktivně se zapojovali do environmentálně odpovědných aktivit.

Cílem této bakalářské práce je analyzovat, jak jsou prvky ekologického managementu uplatňovány ve vybraných ubytovacích zařízeních v Praze.

Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části jsou popsány a vysvětleny základní pojmy související s klasifikací a certifikací ubytovacích zařízení, stejně jako principy ekologického managementu, jeho využití a hlavní přínosy či nedostatky.

Praktická část obsahuje analýzu konkrétních prvků ekologického managementu a posouzení realizace jednotlivých ekologických opatření v praxi. Na základě získaných výsledků jsou navržena doporučení pro jejich další využití a pro opatření, která mohou přispět ke zlepšení současné situace. Součástí příloh je také dotazník použitý při výzkumu.

1 Koncept environmentálního ubytovacího zařízení

Z hlediska životního prostředí je zřejmé, že každý podnik svou činností ovlivňuje jak vnitřní, tak vnější prostředí. Vnitřní prostředí, tedy pracovní podmínky uvnitř podniku, má přímý dopad především na zaměstnance. Naopak vnější prostředí ovlivňuje celou společnost. Z této skutečnosti vyplývají rozdíly při hodnocení dopadů podnikových procesů na životní prostředí.

Z pohledu přírodních věd je vliv podniku na životní prostředí vždy určen charakterem a množstvím všech materiálových a energetických toků, které si podnik s prostředím vyměňuje. Pokud se nemění rozsah ani povaha podnikových činností, zůstává i dopad na životní prostředí víceméně stálý.

Z pohledu environmentální politiky se však tento vliv postupně mění. V průběhu času dochází k tomu, že environmentální politika rozšiřuje oblasti, za které podnik nese odpovědnost, a zahrnuje stále více procesů, které byly dříve mimo její záběr. (Remtová, 2006)

V posledních letech se zvyšuje environmentální uvědomění veřejnosti, což se odráží i v chování turistů při cestování. V současnosti roste počet lidí, kteří při výběru dovolené zohledňují dopad svých rozhodnutí na životní prostředí (Booking.com, 2023). Výrazně se zvyšuje poptávka po ekologicky šetrných ubytovacích zařízeních, která minimalizují negativní ekologické dopady, ať už prostřednictvím úspory energie, využívání obnovitelných zdrojů, třídění odpadu, podpory lokálních produktů nebo snižování spotřeby vody (Mensah, 2006).

Environmentální (ekologické) ubytovací zařízení je typ ubytování, jehož provoz je navržen a realizován s ohledem na ochranu životního prostředí, udržitelnost a minimalizaci negativních dopadů cestovního ruchu. Cílem těchto zařízení je snížit ekologickou stopu provozu prostřednictvím efektivního hospodaření s energiemi, vodou, odpady, využíváním obnovitelných zdrojů a podporou místní komunity a biodiverzity. Tato zařízení se často označují jako ekologické hotely, ekologické resorty či „green accommodation“. (EUBYTKO.cz, 2024)

Provázanost s životním prostředím je patrná v několika rovinách. První z nich je výběr lokality a způsob výstavby – upřednostňuje se šetrný přístup k přírodnímu prostředí, minimalizace zásahů do krajiny a využívání přírodních či recyklovaných materiálů. Další důležitou složkou je provoz zařízení, který zahrnuje energetickou efektivitu (např. LED osvětlení, pasivní vytápění, solární panely), nakládání s odpady (recyklace, kompostování), úsporu vody (např. úsporné armatury) a také podporu ekologické dopravy a lokálních dodavatelů. (GSTC, 2017).

Kvalita přírodního prostředí je také často klíčovým faktorem atraktivity ubytovacích zařízení. Zejména u zařízení nacházejících se v přírodně hodnotných oblastech (např. národní parky, horské oblasti, přímořské destinace) je čistota ovzduší, vody a celková ekologická stabilita přímo spojena s počtem návštěvníků a jejich spokojeností. Zhoršení životního prostředí – například znečištění vodních toků nebo kácení lesních porostů – může vést k poklesu turistické poptávky a ekonomickým ztrátám.

Environmentální ubytovací zařízení tak nejen snižují svou environmentální zátěž, ale zároveň mohou sloužit jako příklad a vzdělávací platforma pro hosty, čímž přispívají k šíření environmentálního povědomí ve společnosti. (UNWTO, 2018).

Dle definice uvedené organizací GSTC (Global Sustainable Tourism Council), která stanovuje globální standardy pro udržitelný cestovní ruch, by mělo ekologické ubytování „minimalizovat

negativní dopady na životní prostředí, podporovat ochranu přírody a kulturního dědictví, a přinášet přínos místní komunitě“ (GSTC, 2017).

1.1 Klasifikace ubytovacích zařízení

Ubytovací zařízení představuje objekt či podnik, jehož primární funkcí je poskytování přechodného ubytování hostům spolu s doplňkovými službami, jež mohou zahrnovat například recepci, úklid, přípravu stravy či další služby zvyšující komfort a bezpečnost pobytu. (Český statistický úřad, 2014)

Pojem klasifikace ubytovacích zařízení je dle Beránka (2016) následovná:

Klasifikace znamená vymezení minimálních požadavků, které musí splňovat jednotlivé třídy ubytovacích zařízení. Při splnění těchto požadavků je ubytovacímu zařízení udělen certifikát a klasifikační znak (např. samolepka s hvězdičkami) podle Oficiální jednotné klasifikace ubytovacích zařízení.

Pro účastníky cestovního ruchu je důležité vědět předem, s jakou kategorií a jakostní úrovní hotelu mají co do činění. K rozlišení hotelů do různých kvalitativních tříd a cenových kategorií se v cestovním ruchu běžně používá klasifikace hotelů. Čím vyšší klasifikace, tím vyšší by měla být kvalita poskytovaných služeb. Nejčastějším symbolem klasifikace jsou hvězdičky, ale lze se setkat i s jinými znaky, jako jsou klíče, klobouky nebo letadélka. V hotelnictví se využívají různé klasifikační systémy – oficiální i neoficiální. Host si může představit určitou kvalitu služeb. Když je hotel prezentován jako patřící do určité třídy, host má určitou představu, co může očekávat, a ví, jakou úroveň služeb a vybavení by měl dostat. Rezervací pokoje host v podstatě uzavírá smlouvu – přijímá nabízený standard za určitou cenu. Jsou-li splněny tyto dvě podmínky, lze mluvit o uzavření smlouvy. (Křížek, Neufus, 2014)

Problém klasifikace v rámci Evropské unie spočívá v její nejednotnosti, která ztěžuje srovnávání hotelů mezi jednotlivými státy. Z tohoto důvodu profesní svazy Asociace hotelů a restaurací České republiky (AHR ČR) a UNIHOST – Sdružení podnikatelů v pohostinství, stravovacích a ubytovacích službách, na základě usnesení vlády č. 717 ze dne 17. 7. 1999 a s podporou Ministerstva pro místní rozvoj ČR a CzechTourism – sestavily Oficiální jednotnou klasifikaci ubytovacích zařízení v ČR pro období let 2010–2012. Tato klasifikace zahrnuje hotely, hotel garni, penziony, motely a botely.

Tabulka 1: Druhy ubytovacích zařízení a jejich definice

Druh	Definice
Hotel	Hotelem se rozumí ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty, vybavené pro poskytování přechodného ubytování a služeb s tím spojených
Hotel garni	Hotel garni je ubytovací zařízení, které poskytuje hostům omezený rozsah stravování, obvykle snídaně
Penzion	Penzionem se rozumí ubytovací zařízení s nejméně 5 pokoji pro hosty, s omezeným rozsahem společenských a doplňkových služeb, avšak s ubytovacími službami srovnatelnými s hotelem; pro účely klasifikace je penzion specifikován jako ubytovací zařízení s nejméně 5 a maximálně 20 pokoji pro hosty;

Apartmánový hotel	Apartmánový hotel je ubytovací zařízení, kde je ubytování poskytováno ve studiích, nebo apartmánech s omezeným rozsahem společenských a doplňkových služeb. Má minimálně 10 apartmánů, nebo studií.
Apartmánový komplex	Apartmánový komplex je ubytovací zařízení sestávající z několika vyhrazených studií nebo apartmánů výhradně pro ubytování turistů s omezenou nabídkou služeb. Má minimálně 5 obytných jednotek (studií, apartmánů)
Hostel/Turistická ubytovna	Hostel/Turistická ubytovna je zařízení, kde je poskytováno ubytování ve více lůžkových pokojích nebo společných ložnicích a jiných typech pokojů s omezenou nabídkou stravování, s možností vlastního stravování nebo obojího
Ostatní ubytovací zařízení	Ostatními ubytovacími zařízeními jsou zejména ubytovny, koleje, svobodárny, internáty, kempy a skupiny chat nebo bungalovů, vybavené pro poskytování přechodného ubytování.

Zdroj: vlastní zpracování podle Křížek, Neufus, 2014

Asociace AHR ČR je od roku 1993 členem evropské konfederace HOTREC, která má pod sebou hotelové a restaurační asociace v Evropě. Postupně byla vytvořena jednotná klasifikační kritéria pro evropské hotely – v roce 2009 členové HOTREC přijali dokument obsahující 21 kritérií, která sjednocují evropské klasifikační systémy. (Křížek, Neufus 2014)

Organizace Hotelstars Union představuje společný evropský systém klasifikace ubytovacích zařízení, který byl vytvořen s cílem sjednotit a zjednodušit hodnocení kvality hotelů a dalších typů ubytování napříč jednotlivými členskými státy. Tento systém je založen na transparentních a standardizovaných kritériích, která umožňují objektivní porovnání kvality služeb poskytovaných v různých hotelech a ubytovacích zařízeních.

Hotelstars Union je nezávislá organizace působící v rámci několika evropských zemí, která koordinuje a implementuje jednotný systém klasifikace ubytovacích zařízení. Tento systém je uznáván odbornou veřejností i spotřebiteli jako spolehlivý nástroj pro orientaci v nabídce ubytování a zajišťuje vysokou úroveň kvality a služeb. Hotelstars Union spolupracuje s národními asociacemi a orgány cestovního ruchu, aby byl systém přizpůsoben specifikům jednotlivých trhů, zároveň však respektoval jednotnou evropskou metodiku.

Česká republika je jedním z členských států organizace Hotelstars Union, která zde od roku 2018 zavedla jednotný systém klasifikace ubytovacích zařízení podle evropských standardů. Tento systém nahrazuje dosavadní národní klasifikaci a přináší do českého hotelnictví větší transparentnost a srovnatelnost s ostatními evropskými zeměmi.

Klasifikace ubytovacích zařízení podle Hotelstars Union je vyjádřena hvězdičkovým systémem, který zahrnuje rozsah od 1 do 5 hvězdiček. Každá kategorie odpovídá určitému stupni komfortu, vybavení a kvality služeb. Kritéria hodnocení zahrnují například vybavení pokojů, úroveň poskytovaných služeb, dostupnost doplňkových služeb, hygienu, bezpečnost a další parametry, které jsou pečlivě definovány a pravidelně aktualizovány. (Hotelstars Union, 2025)

Tabulka 2: Hvězdičkový systém klasifikace ubytovacích zařízení

Třída ubytovacích zařízení	Počet hvězdiček
Tourist	*
Economy	**
Standard	***
First Class	****
Luxury	*****

Superior	Uděluje se po splnění povinných kritérií a určitém počtu volitelných kritérií

Ubytovací zařízení typu hotel garni, penzion, motel, hotel či depandance nemohou získat pětihvězdičkové hodnocení; jejich maximem jsou čtyři hvězdičky. Ta zařízení, která v rámci své třídy splní nejen všechna povinná kritéria, ale také určitý počet kritérií nepovinných, mohou kromě hvězdičkového označení obdržet i status „Superior“. (Křížek, Neufus, 2014)

Tabulka 3: Kritéria jednotlivých ubytovacích zařízení v třídě Tourist

Tourist *
• Každodenní úklid pokoje   • Každý pokoj má barevnou TV a dálkový ovladač   • Stůl a židle   • Mýdlo, či tělové tekuté mýdlo, 1 ručník/os.   • Služby recepce   • Veřejný telefon přístupný pro hosty   • Možnost přijímání a posílání faxů   • Snídaňová nabídka, nabídka nápojů v hotelu   • Možnost uložení cenností

Zdroj: Vlastní zpracování dle Křížek, Neufus, 2014

Tabulka 4: Kritéria jednotlivých ubytovacích zařízení v třídě Economy

Economy - **
• Každodenní úklid pokoje, každodenní výměna ručníků na požádání   • Každý pokoj má barevnou TV a dálkový ovladač   • Světlo na čtení vedle lůžka   • Přísada do koupele nebo sprchový gel či mýdlo   • 1 ručník, 1 osuška na osobu, poličky na prádlo   • Nabídka hygienických předmětů (např. zubní kartáček, zubní pasta, holicí souprava)   • Akceptování platebních karet   • Snídaně formou bufetu nebo odpovídající snídaňový lístek   • Možnost uložení cenností

Zdroj: Vlastní zpracování dle Křížek, Neufus, 2014

Tabulka 5: Kritéria jednotlivých ubytovacích zařízení v třídě Standard

Standard***
• Každý pokoj má barevnou TV a dálkový ovladač, rozhlas   • Telefon na pokoji, noční stolek, světlo ke čtení   • Přístup na internet v pokoji nebo ve veřejných prostorech   • Topení v koupelně, vysoušeč vlasů, kosmetické ubrousky   • Zrcadlo na výšku postavy, místo pro uložení zavazadla či kufru   • Šitíčko, pomůcky na čištění obuvi, služba prádelny a žehlení   • Polštář a přikrývka navíc na požádání   • Recepce otevřena 14 hodin, telefonicky dostupná 24 hodin denně, personál hovořící dvěma jazyky (čeština a jeden světový jazyk)   • Místa k sezení v prostoru recepce, pomoc se zavazadly   • Přehledný systém vyřizování stížností   • Restaurace otevřená alespoň 5 dnů v týdnu

Zdroj: Vlastní zpracování dle Křížek, Neufus, 2014

Tabulka 6: Kritéria jednotlivých ubytovacích zařízení v třídě First Class

First Class ****
• Čalouněné křeslo/pohovka se stolem   • Kosmetické produkty (např. sprchovací čepice, pilníček na nehty, bavlněné tampony), kosmetické   • zrcátko, velká odkládací plocha v koupelně   • Osušky, pantofle na požádání, krejčovská služba – drobné opravy   • Přístup na internet a internetový terminál, možnost IT podpory   • Otevřená 18 hodin, dostupná telefonicky 24 hodin   • Hotelová hala s místy k sezení a nápojovým servisem, hotelový bar   • Snídaňový bufet nebo snídaňový jídelní lístek prostřednictvím Room service   • Minibar nebo nápoje 24 hodin denně prostřednictvím Room service   • Restaurace s „à la carte“ nabídkou otevřená alespoň 6 dnů v týdnu   • Zjišťování a vyhodnocování připomínek hostů

Zdroj: Vlastní zpracování dle Křížek, Neufus, 2014

Tabulka 7: Kritéria jednotlivých ubytovacích zařízení v třídě Luxury

Luxury - *****
• Produkty osobní péče v lahvičkách, župan na pokoji   • Internet, trezor v pokoji   • Služba žehlení (navrácení do 1 hodiny), služba čištění obuvi   • Concierge, bagážista, dveřník   • Recepce otevřená 24 hodin, vícejazyčný personál (čeština a alespoň dva světové jazyky)   • Prostorná hala recepcce s místy k sezení a nápojovým servisem, hotelový bar   • Osobní uvítání každého hosta   • Minibar a nabídka pokrmů a nápojů prostřednictvím Room service 24 hodin denně   • Restaurace s „à la carte“ nabídkou otevřená alespoň 7 dnů v týdnu   • Kontroly mystery guest

Zdroj: Vlastní zpracování dle Křížek, Neufus, 2014

1.1.1 Environmentální ubytovací zařízení

Ekohotel, nebo také zelený hotel, je udržitelný typ ubytování, který provedl důležité ekologické úpravy své struktury s cílem minimalizovat dopad na životní prostředí. Základní definice ekologického hotelu je taková, že se snaží výrazně snížit svůj ekologický dopad na přírodu — jak v provozních činnostech, tak i v samotných pokojích pro hosty.

Tyto hotely jsou navrženy a provozovány tak, aby měly pozitivní vliv na životní prostředí a také na místní komunitu. Jelikož se jedná o poměrně širokou definici, existuje mnoho různých způsobů, jak může hotel zlepšit své ekologické vlastnosti a stát se součástí tohoto trendu. (Swiss German University, 2021)

V posledních letech si stále více cestovatelů uvědomuje, jaký přínos má ubytování v ekologicky šetrných hotelech – nejen pro planetu, ale i pro jejich vlastní zážitek. Zelené hotely totiž dokážou nabídnout úplně nové a lákavé formy pobytu.

Jedním z mnoha benefitů je například snížení uhlíkové stopy. Tato zařízení využívají energeticky úsporné technologie, jako jsou solární panely či LED osvětlení a staví na udržitelných materiálech. Díky tomu produkují výrazně méně skleníkových plynů než běžné hotely. (Glion Institute of Higher Education, nedatováno)

Zelené hotely v České republice se výrazně podílejí na ochraně životního prostředí prostřednictvím zodpovědného nakládání s odpady. Jejich cílem je minimalizace produkce odpadu, a to zejména díky třídění, recyklaci a snižování spotřeby. Většina těchto zařízení má zavedené vlastní systémy pro třídění odpadů a spolupracuje s místními recyklačními společnostmi, což pomáhá snižovat ekologickou zátěž a zvyšovat efektivitu nakládání s odpady.

Zásadním pilířem udržitelného přístupu je třídění odpadu, které umožňuje oddělit různé materiály – například plasty, sklo, papír nebo bioodpad. Tím se usnadňuje jejich další zpracování a recyklace, a zároveň se snižuje množství odpadu ukládaného na skládky.

Recyklace je dalším důležitým krokem v rámci ekologického provozu hotelů. Díky ní dochází k přeměně odpadu na nové produkty, což snižuje potřebu těžby nových surovin i spotřebu energie. Hotely často spolupracují s odbornými firmami, které zajišťují ekologické zpracování odpadu.

Neméně důležité je i samotné snižování množství vznikajícího odpadu. Zelené hotely proto využívají úsporné technologie, digitalizují administrativní procesy a omezují spotřebu jednorázových výrobků i obalů.

Díky těmto opatřením se hotely významně podílejí na ochraně životního prostředí a podporují udržitelný rozvoj v oblasti odpadového hospodářství v České republice. Třídění, recyklace a prevence vzniku odpadu jsou klíčové kroky na cestě k odpovědnějšímu a šetrnějšímu přístupu k přírodě. (EUBYTKO.cz, 2024)

Dalším aspektem je také ekologické stravování. Ekologicky šetrné hotely připravují jídla z lokálních a bio surovin, přičemž spolupracují s místními farmáři a pěstiteli, kteří se věnují udržitelnému zemědělství bez používání chemických látek. Díky tomu si můžete být jisti, že konzumujete potraviny, které jsou nejen zdravé, ale také šetrné k životnímu prostředí.

Využívání místních surovin přispívá ke snižování uhlíkové stopy, jelikož není nutná dlouhá přeprava potravin ze zahraničí. Tím se omezují emise skleníkových plynů a zároveň se podporuje místní ekonomika. Volba bio potravin navíc znamená, že vaše jídlo neobsahuje zbytky pesticidů ani jiných škodlivých látek, což prospívá vašemu zdraví.

Ekologicky šetrné hotely často mění své menu podle sezónní nabídky surovin, což přináší čerstvost a rozmanitost. Kromě ekologického stravování tyto hotely kladou důraz i na odpovědné nakládání s odpadem – třídí, recyklují a minimalizují jeho vznik. Tím vším aktivně přispívají k ochraně životního prostředí a podpoře udržitelného turismu. (EUBYTKO.cz, 2024)

V září roku 2024 bylo na trhu známo 837 ekologicky šetrných ubytovacích zařízení vlastnicích oficiální certifikaci EU Ecolabel. (European Commission)

Příkladem z praxe mohou být například některé z pražských hotelů.

a) Hotel Aldabert

Tento pražský hotel, nacházející se v areálu Břevnovského kláštera v Praze, je považován za průkopníka ekologicky šetrného ubytování v České republice. Objekt hotelu je součástí historického klášterního komplexu a po rekonstrukci nabízí komorní kapacitu přibližně dvou desítek pokojů. Hotel nabízí 23 pokojů a hostům poskytuje ubytování v klidném, historickém prostředí. Díky svému umístění i provozní filozofii je dlouhodobě spojován s důrazem na udržitelnost a ohleduplné hospodaření s přírodními zdroji. (Hotel Adalbert, nedatováno)

Významný milník v jeho historii představuje rok 2006, kdy hotel jako vůbec první ubytovací zařízení v České republice získal jak národní ekoznačku „Ekologicky šetrná služba“, tak evropskou ekoznačku EU Ecolabel pro ekologická turistická ubytování.

Jednou z motivací, proč se hotel Adalbert pustil do certifikačního procesu, byla zpětná vazba od zákazníků, kteří jsou ze zahraničí na unijní ekoznačku zvyklí. Druhou motivací pak bylo osobní přesvědčení ředitele hotelu, který cítil morální povinnost jít zelenou cestou. Získání těchto ocenění potvrzovalo, že hotel splnil přísná kritéria týkající se úsporného nakládání s energiemi, snížení spotřeby vody, třídění a minimalizace odpadu, používání šetrných čisticích prostředků či zavádění opatření pro omezení dopadů provozu na životní prostředí. (Ekolist.cz, nedatováno)

Hotel Adalbert je označován jako ekologicky šetrné ubytování, které klade důraz na moderní environmentální řízení i komunikaci svého přístupu směrem k hostům. Mezi uváděné postupy patří například regulace vytápění, instalace úsporných vodních armatur, optimalizace osvětlení a důsledná recyklace. Tyto aktivity přispěly k tomu, že byl hotel prezentován jako modelový příklad odpovědného provozu v českém ubytovacím sektoru.

b) Hotel Adria

Adria Hotel Prague je historické ubytovací zařízení v samém srdci Prahy — na Václavském náměstí, s tradicí sahající k roku 1912. Hotel se prezentuje jako „zelený hotel“: v jeho oficiálním profilu uvádí, že díky svým aktivitám na ochranu přírody a životního prostředí patří mezi několik málo ekologicky orientovaných hotelů v České republice.

Podle informací hotelu tato skutečnost ukazuje, že ekologicky šetrné služby není nutné nabízet jen v přírodních oblastech – i v centru rušného města lze provozovat „zelený hotel“. Hotel Adria uvádí, že svým hostům poskytuje možnost zapojit se do ekologických aktivit a že cílí na co nejšetrnější provoz s ohledem na okolí i přírodu.

Historie a veřejně udělená ocenění potvrzují, že jeho ekologické snahy nejsou jen deklarací, ale že hotel dlouhodobě prosazuje udržitelný provoz. Mezi ocenění, která hotel získal, patří mimo jiné: titul „Green Manager of 2008“ udělený tehdejšímu řediteli hotelu za dlouhodobý přínos v ochraně životního prostředí; 2. místo v soutěži „EU Ecolabel Communication Award“ za propagaci konceptu ekoznaček; ocenění „TOP odpovědná malá firma 2011“; dále pak ocenění v rámci „E.ON Energy Globe Award ČR 2012“ v kategorii Vzduch. (Hotel Adria, nedatováno)

c) Botanique Hotel Prague

Botanique Hotel Prague je moderní městský hotel v centru Prahy, který se prezentuje jako zařízení inspirované přírodou a dlouhodobě zaměřené na udržitelný provoz. Hotel nabízí přes dvě stě pokojů navržených českými designéry a klade důraz na komfort i moderní technologie. Významnou součástí jeho identity je ekologicky orientovaný koncept Be Green by Botanique, v jehož rámci hotel snižuje spotřebu vody a energie, eliminuje jednorázové plasty, používá ekologické čisticí prostředky a důsledně třídí odpad. Hostům nabízí také možnosti podporující udržitelnou mobilitu, například dobíjení elektromobilů, a umožňuje jim zapojit se do environmentálních aktivit, jako je program „skip cleaning – vysadíme strom“. V roce 2025 hotel získal mezinárodní ekologickou certifikaci Green Key, která potvrzuje splnění přísných standardů v oblasti šetrného hospodaření a odpovědného provozu. Součástí hotelové strategie je také ESG audit a existence interního „Green Committee“, které koordinuje ekologické iniciativy a sleduje plnění stanovených udržitelných cílů. (Hotel Botanique, nedatováno)

1.1.2 Certifikace ubytovacích zařízení

Ubytovací zařízení se může chovat ekologicky a šetrně k přírodě i bez vlastnění oficiální certifikace. Ale pokud však ubytovací zařízení stojí o oficiální potvrzení, bylo by dobré usilovat o získání ekoznačky, ať už evropské, nebo české.

Obrázek 1: Logo certifikátu Ecolabel

Zdroj: ecolabel.eu

Ekoznačka EU představuje oficiální označení Evropské unie, které je udělováno výrobkům a službám splňujícím vysoké ekologické standardy. V České republice existují také vlastní národní certifikace – Ekologicky šetrný výrobek (EŠV) a Ekologicky šetrná služba (EŠS), za jejichž udělování odpovídá Ministerstvo životního prostředí. Záleží na samotném žadateli, zda se rozhodne pro certifikaci pomocí národní značky, evropské značky, nebo obou zároveň. Výhodou Ekoznačky EU je její platnost a uznání ve všech členských státech Evropské unie. Ekoznačka a ekologicky šetrná služba ručí za splnění několika klíčových kritérií.

První z kritérií má název optimalizovaný environmentální management. Konkrétně jde o nastavení a zavedení systému environmentálního managementu. Zaměstnanci i zákazníci jsou do něj zapojeni prostřednictvím školení a poskytováním informací o ekologických postupech.

Pravidelně se sledují údaje o spotřebě energie, vody, potravin a dalších produktů na hosta a noc, stejně jako množství použitých čisticích prostředků.

Dalším z kritérií je snižování spotřeby vody. Průměrný průtok vody z kohoutků a při splachování toalet odpovídá stanoveným limitům. Pověšení a ručníky se nemění každý den, pokud si to host výslovně nepřeje. Volitelně může být zavedena také optimalizovaná správa bazénu, recyklace dešťové či šedé vody a účinné systémy zavlažování.

Dále ekoznačka zaručuje snížení spotřeby energie a emisí CO₂. Aby zařízení splnilo požadavky této oblasti, musí pravidelně provádět preventivní údržbu všech spotřebičů a technického vybavení. Zařízení pro ohřev vody, klimatizaci, tepelná čerpadla i osvětlení musí dosahovat minimálně stanovené energetické třídy. Ve společných prostorách musí být instalována možnost automatického vypínání nebo regulace teploty. Topení ani klimatizace nesmí být používány ve venkovních prostorách. Navíc má být až 100 % spotřebované elektřiny z obnovitelných zdrojů, pokud to umožňuje dostupnost dodavatelů v daném regionu.

Dalším z požadavků je snižování použití chemikálií a pesticidů například pomocí předávání praní prádla a úklidové služby externím firmám, které vlastní některou z ekoznaček typu I, což je však dobrovolné. Stejně tak je volitelné i nakupování čisticích prostředků či kosmetiky na oplachování, které nesou evropskou ekoznačku nebo jinou uznávanou ekoznačku typu I. Dalším dobrovolným požadavkem je používání alespoň dvou produktů ekologického zemědělství při přípravě každodenních jídel a úplný zákaz pesticidů v zahradách a venkovních prostorách.

Zmíněné ekoznačky jsou určeny pro produkty a služby, které splňují zásady udržitelnosti, podporují ekologické inovace a pomáhají naplňovat evropské cíle, jako je dosažení klimatické neutrality do roku 2050 a rozvoj oběhového hospodářství. (CENIA, 2022)

Aby ubytovací zařízení získalo ekoznačku, musí splňovat 22 povinných kritérií a minimálně dalších 20 bodů ve volitelných kritériích. Nutným základem je také splnění všech právních požadavků v zemi, či zemích, kde ubytovací zařízení působí. Součástí je také povinnost legálního zaměstnávání a pojištění pracovníků. Po splnění všech těchto požadavků pro získání ekoznačky se ještě zaplatí jednorázový a roční poplatek. (SUPPLO.cz, nedatováno)

Volitelně může zařízení získat také registraci EMAS nebo certifikaci ISO 14001.

EMAS je dobrovolný evropský systém environmentálního řízení, který organizacím pomáhá řídit a zlepšovat jejich dopady na životní prostředí. V praxi však přináší i řadu konkrétních výhod. Patří mezi ně vyšší konkurenceschopnost ve veřejných zakázkách, protože EMAS je uznáván jako kvalifikační předpoklad podle zákona o zadávání veřejných zakázek. Registrovaným organizacím navíc odpadá povinnost vytvářet finanční rezervu pro případ ekologické újmy.

Firmy s EMAS získávají větší důvěru investorů, bank, pojišťoven i veřejné správy a zlepšují svůj obraz u široké veřejnosti. Díky lepšímu řízení procesů často snižují provozní náklady – například spotřebu energií, surovin či dalších zdrojů – a zároveň zvyšují svou připravenost na mimořádné situace. Do systému se aktivně zapojují i zaměstnanci, kteří mohou přicházet s nápady na zlepšení a podílet se na změně fungování organizace. Další výhodou je také nižší poplatek za získání ekoznačky.

ISO 14001 je mezinárodní norma, která – podobně jako EMAS – slouží k zavádění a certifikaci systémů environmentálního managementu v jakémkoli typu organizace. Vydána byla v roce

1996 Mezinárodní organizací pro normalizaci a tvoří základ většiny integrovaných manažerských systémů.

Stejně jako EMAS pracuje s principy environmentální politiky, neustálého zlepšování, stanovení cílů, zavedení postupů a pravidelného vyhodnocování. Oba systémy jsou si tedy velmi podobné. Hlavním rozdílem je však úroveň transparentnosti – EMAS jde dál, protože vyžaduje zveřejňování ověřeného environmentálního prohlášení, čímž organizace pravidelně informuje veřejnost a další zainteresované strany o svých dopadech na životní prostředí.

ISO 14001 je ve světě i v Evropě mnohem rozšířenější než EMAS, a to i proto, že jeho požadavky jsou méně náročné a systém je flexibilnější. (EU CERT, nedatováno)

1.2 Environmentální management a jeho implementace

V posledním desetiletí se stále více organizací po celém světě zaměřuje na vnesení udržitelnosti do svých řízení. Tento trend je reakcí na globální výzvy, jako jsou změna klimatu, ztráta biodiverzity, rostoucí sociální nerovnosti a neudržitelný ekonomický růst. Udržitelnost se tedy stává klíčovým faktorem pro dlouhodobou prosperitu organizací. (Veber, Švecová, 2023)

Stále více subjektů působících v cestovním ruchu začíná do svého provozu začleňovat ekologické principy vycházející z konceptu „Green managementu“.

Tento přístup, označovaný česky jako „zelený management“, představuje soubor myšlenek a postupů zaměřených na provoz hotelu tak, aby co nejméně zatěžoval životní prostředí. Zaměřuje se především na úsporné využívání energie a přírodních zdrojů a na omezování negativních dopadů provozu na okolí. Jeho cílem je propojit ekologické, ekonomické i sociální aspekty a začlenit je do celkové filozofie a řízení podniku. Principy udržitelného rozvoje jsou chápány jako trvalé, dlouhodobě platné zásady, které vyžadují systematický přístup. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010)

Podle Ministerstva životního prostředí ČR je systém environmentálního řízení (EMS) definován jako soubor procesů a postupů, které organizaci umožňují řídit její environmentální aspekty a neustále zlepšovat její environmentální profil. Environmentální profil zahrnuje všechny vlivy organizace na životní prostředí, přičemž zlepšování tohoto profilu znamená snižování negativních dopadů těchto vlivů. (Ministerstvo životního prostředí, 2006)

Začlenění principů zeleného managementu poskytuje podnikům konkurenční výhodu a přispívá k jejich dlouhodobé udržitelnosti. Tento přístup ukazuje, že ekonomický růst a ochrana životního prostředí mohou být v souladu a vzájemně prospěšné. Podnikům nabízí příležitost k rozvoji prostřednictvím inovací, tvorby hodnoty a odlišení se od konkurence díky udržitelným řešením. Implementací zeleného managementu mohou podniky přetvářet své procesy tak, aby dosahovaly ekonomických výsledků i ochrany přírody současně. (Hendratmoko, 2023)

Aby mohl tento systém dobře fungovat, je nutno také vhodně motivovat zaměstnance a ukázat jim konkrétní výhody. Důležitou roli zde hrají manažeři udržitelnosti jejichž úkolem je šíření pozitivního pohledu na udržitelnost a vysvětlovat nutné kroky k větší firemní odpovědnosti. Je důležité zaměstnancům představit příležitosti a benefity, ať už se jedná o lepší reputaci u zákazníků, nebo například finanční podpory od investorů. Klíčové je také vzdělávání personálu, například pomocí teambuildingů, či firemního newsletteru.

V neposlední řadě je také nutná spolupráce s vedením. Společnými silami lze nastavit cíle pro různé aspekty udržitelnosti. (Fairventure, nedatováno)

1.2.1 Prvky environmentálního managementu

Pokud se ubytovací zařízení rozhodne pro ekologičtější provoz, je téměř vždy nutné provést různé změny, protože provoz hotelu je finančně náročný a vyžaduje promyšlené hledání úspor. Jednou z klíčových oblastí, kde lze dosáhnout významných úspor i ekologických přínosů, je spotřeba vody a energie. Rostoucí ceny vody způsobené vysokými investicemi do infrastruktury či čištění odpadních vod a stejně tak stoupající ceny energií výrazně ovlivňují hospodaření hotelů. Proto se řízení úspor vody a energie stává nezbytnou součástí moderního hotelového managementu.

Ekologická odpovědnost však zahrnuje mnohem širší spektrum opatření. Kromě řízení spotřeby vody a energie zahrnuje také důsledné recyklační postupy, omezování plýtvání, vypínání světel a kontrolu používání klimatizace. Podle Patúše a Gúčika (2004) se ekologický management soustředí nejen na redukci spotřeby energií a vody či na efektivní odpadové hospodářství, ale také na snižování hluku, používání přírodních materiálů, snižování emisí či šetrné využívání stavebních ploch. Společně tato opatření pomáhají hotelům fungovat ekonomičtěji a dlouhodobě udržitelně.

a) Úspora vody

Tabulka 8: Ceny vodného a stočného v Praze

Rok	Vodné + stočné (za 1 m ³ , včetně DPH)
2020	94,09 Kč/m ³
2025	151,27 Kč/m ³

Zdroj: Vlastní zpracování podle pvk.cz

V době, kdy roste tlak na ochranu životního prostředí, ale také ceny vodného a stočného, se úspory vody stávají důležitým tématem, co se týče provozu budov, včetně hotelů. Z grafu výše můžeme vyčíst nárůst cen vody více než o 60 % během posledních pěti let. Je proto důležité uvažovat chytře a využívat úsporné možnosti využívání vody, které šetří peníze i planetu.

Spotřebu vody v ubytovacích zařízeních lze snížit pomocí instalace úsporných perlátorů. Vysoce úsporný perlátor dokáže snížit spotřebu vody o více než 80 %. Zatímco běžné baterie mívají průtok kolem 12–14 litrů za minutu, s tímto perlátorem klesne průtok na zhruba 2 litry za minutu. Tento objem zcela stačí pro každodenní hygienu, jako je mytí rukou nebo čištění zubů. Takto úsporný perlátor je ideální pro koupelny v domácnostech, hotelech i dalších ubytovacích zařízeních. Díky výrazné úspoře vody se hodí také do sociálních zařízení firem, obchodních center a ostatních veřejných prostor. Výhoda perlátorů spočívá především v nízkých pořizovacích nákladech, jednoduché instalaci a široké možnosti využití. (Chci šetřit vodou, nedatováno)

Naštěstí standardní využívání pitné vody pro všechny účely (splachování, úklid, zalévání, praní) není dnes nutné, může být totiž alternativně nahrazeno šetrnějšími a udržitelnějšími řešeními. Jedním z nejúčinnějších kroků je také využití tzv. šedé vody — tedy odpadní vody, která podle normy ČSN EN 12056 označuje vodu, která neobsahuje fekálie ani moč. Patří sem voda pocházející například ze sprch, umyvadel, praček či myček. Po vhodné úpravě a čištění může být tato voda znovu využita pro splachování toalet, úklid nebo zavlažování. Úprava šedé vody však

musí být provedena tak, aby byla bezpečná a nepředstavovala žádné riziko pro zdraví lidí. Toto řešení může rapidně snížit spotřebu pitné vody — a tím i náklady na její distribuci a likvidaci.

Dobrým příkladem z praxe je hotel Mosaic House v Praze, kde byl nasazen dvojitý rozvod vodovodních a kanalizačních systémů, přičemž šedá voda je oddělována, čištěna a dále používána tam, kde není zapotřebí pitná voda. Díky tomu hotel průměrně ušetří kolem 18 % pitné vody, což v přepočtu znamená denně úsporu až 4–5 m³ vody. To je pro provoz hotelu s desítkami pokojů výrazná úspora. Přestože byly použity moderní technologie, projekt byl navržen tak, aby byl co nejúspornější. Všechny prvky systému jsou zvoleny tak, aby se při aktuálních cenách vrátily nejpozději do 17 let. (TZB-info, nedatováno)

Dalším příkladem úspory vody v hotelích může být instalace elektronických vodních armatur. Na trhu je nabízí například značka SCHELL. Armatury mohou snížit spotřebu vody až o 62 %. Baterie se ovládají bezdotykově pomocí infračerveného senzoru, který pustí vodu pouze tehdy, když je to skutečně potřeba. Během delších přestávek, například při mydlení rukou, se průtok automaticky přeruší a po skončení používání se voda sama vypne.

Armatury lze použít nejen u umyvadel, ale také v kuchyních, sprchách, na toaletách a u pisoárů, takže úspora vody se může projevit v celém objektu. Největší přínos bývá patrný během období s vysokou návštěvností, jako jsou třeba letní prázdniny. Další výhodou těchto armatur je vyšší úroveň hygieny. Díky bezdotykovému ovládání se minimalizuje kontakt s povrchy, a tím i riziko přenosu bakterií a virů. Vyplatí se to zejména v místech s intenzivním provozem, například v umývárkách kempů či hotelových sanitárních prostorech. (SCHELL, nedatováno)

b) Úspora energie

Rostoucí ceny energií, tlak na snižování provozních nákladů a důraz na udržitelnost nutí provozovatele hotelů hledat nové způsoby, jak spotřebu optimalizovat. Jedním z vhodných nástrojů pro snižování energetické náročnosti budov je metoda EPC (Energy Performance Contracting), známá jako energetické služby se zárukou. Tento model je založen na smluvní garanci úspor, kdy dodavatel úsporných opatření přebírá odpovědnost za dosažené výsledky. Pokud skutečné úspory nedosáhnou sjednané hodnoty, poskytovatel rozdíl zákazníkovi uhradí.

Výhodou EPC je, že umožňuje zákazníkům modernizovat energetické hospodářství bez nutnosti okamžitých vlastních investic nad rámec běžného rozpočtu. Smlouva přitom stanovuje minimální výši úspor – pokud skutečné úspory této hodnoty nedosáhnou, rozdíl uhradí poskytovatel služby. Dodavatel obvykle zajišťuje kompletní proces od návrhu koncepce přes projekci až po realizaci a následnou správu technologií. Tím přebírá většinu technických i finančních rizik. Metoda je vhodná nejen pro administrativní a veřejné budovy, ale také pro hotely a restaurace. Aby však bylo možné EPC využít, musí mít objekt dostatečný potenciál úspor, který umožní nastavit reálné garance. Účinnost metody EPC v praxi potvrzují projekty realizované v různých typech staveb. Například v Kongresovém centru v Praze vedla implementace dvanácti úsporných opatření k meziročnímu snížení spotřeby energie o 30 %. Díky vyšším skutečným úsporám oproti garantovaným se investice vrátila výrazně dříve, než bylo plánováno. Podobné výsledky vykázaly také rozsáhlé projekty energetických úspor v areálech Českého vysokého učení technického. Tyto příklady dokazují, že EPC dokáže fungovat i v energeticky náročných či historických objektech, což otevírá cestu k využití této metody i v oblasti ubytování.

Zatímco EPC často zahrnuje náročnější rekonstrukční práce, existuje také rychlejší způsob snižování spotřeby energie, kterým je inteligentní automatizace. Ta nevyžaduje zásadní stavební zásahy a lze ji implementovat i v běžícím provozu hotelu, často během několika hodin nebo dnů.

Systémy inteligentního řízení, například Loxone, umožňují automatizovat a optimalizovat provoz celé budovy, a to v několika oblastech, jako jsou:

- vytápění a chlazení,
- ventilace a kvalita vzduchu,
- osvětlení a stínící technika,
- zabezpečení a monitoring,
- řízení energie z obnovitelných zdrojů,
- audio a další prvky komfortu.

Centrálním prvkem je řídicí jednotka, která propojuje jednotlivé technologie a umožňuje jejich koordinaci tak, aby byla dosažena maximální efektivita.

Dalším způsobem, jak ušetřit energii jsou systémy automatizace. Jejich využití najdeme hlavně ve správě hotelových pokojů. Integrace s rezervačním systémem umožňuje:

- vytápět či chladit pouze obsazené pokoje,
- automaticky utlumit topení při otevření okna,
- regulovat teplotu v povoleném rozsahu,
- přizpůsobit světlo či audio aktuálnímu využití prostoru.

Díky přesnější regulaci lze výrazně snížit spotřebu energií bez omezení komfortu hostů. Zkušenosti provozovatelů potvrzují, že jen správně nastavená automatizace vytápění může snížit spotřebu až o 30 %, další procenta přináší optimalizace osvětlení, hudby, chlazení nebo stínění. (Gastro & Hotel, nedatováno)

Při využití úsporných LED žárovek se mohou snížit výdaje až o 95 %. Jejich výhodou je snižování emisí skleníkových plynů a velká úspora energie, až o 75 %. Navíc žárovky energetické třídy A splňují přísné standardy energetické účinnosti pro nejlepší výkon. Mají dlouhou životnost, až 50 000 hodin. Snižují tedy i výdaje týkající se výměny a údržby. (Benwei Lighting, nedatováno)

c) Odpadové hospodářství

Recyklace představuje v hotelovém sektoru snižuje dopad provozu na životní prostředí a zároveň optimalizuje náklady. Studie Green Strategies for Hotels: Estimation of Recycling Benefits (Singh, N., Cranage, D., & Lee, S., 2014). ukazuje, že většina odpadu vznikajícího v hotelech je recyklovatelná – u hotelů s gastronomickým provozem jde přibližně o 90 % a u hotelů bez restaurace o zhruba 88 %. Pouze malé množství tvoří skutečný nerecyklovatelný odpad. Tato zjištění potvrzují, že správně nastavený recyklační program má v hotelových provozech obrovský potenciál. Správná recyklace může značně snížit množství odpadu ukládaného na skládky a tím i emise skleníkových plynů, odhadem až 362 985 tun ekvivalentu CO₂ za deset let.

Pokud hotely dokážou oddělit recyklovatelné složky, jako je papír, sklo či plast, klesá množství směsného odpadu, který je finančně nejnáročnější na likvidaci. Recyklované materiály navíc mohou mít tzv. „salvage value“, tedy určitou finanční hodnotu, která umožňuje další ekonomickou úsporu či dokonce dodatečný příjem. Studie také zdůrazňuje, že recyklace přispívá

ke snížení emisí skleníkových plynů a zátěže na skládky, což je důležité zejména v kontextu globálních ekologických problémů.

Úspěch recyklačního programu však závisí na aktivní účasti hostů i zaměstnanců. Hotely musí zajistit jasné instrukce, vizuální označení a motivaci ke správnému třídění. Přestože se studie zabývá pouze pěti hotely, i tyto výsledky jasně naznačují, že recyklace je praktickým, vhodným a výhodným přístupem ke zlepšení environmentálního profilu hotelů.

d) *Vzdělávání zaměstnanců*

Vzdělávání může probíhat různými formami, od formálního školení až po neformální diskuze, kde si jednotlivci mohou předávat své poznatky, názory a zkušenosti. Cílem je zaměstnancům vštěpovat pocit odpovědnosti za jejich vlastní roli při prosazování udržitelnosti, ať už přímo v zaměstnání, nebo i v osobním životě. Management usiluje o větší angažování zaměstnanců a celkové loajality. Pokud totiž cítí, že jsou něčeho součástí a mají nějaké poslání, jsou více motivovaní a více se pak věnují své práci. Tento pocit smysluplnosti se může promítnout do vyšší produktivity a inovativnosti, protože zaměstnanci jsou povzbuzováni k tvůrčímu myšlení o tom, jak mohou ve svých rolích přispět k udržitelným iniciativám. Firmy, které investují do vzdělávání v oblasti udržitelnosti, často zjišťují, že přitahují talenty, kteří jsou nejen kvalifikovaní, ale také nadšení, čímž vytvářejí pracovní sílu sladěnou s dlouhodobou vizí organizace.

Udržitelné praktiky na pracovišti zahrnují třeba hodnocení současného dění na pracovišti a nalezení možného zlepšení třeba pomocí auditů udržitelnosti. Audity mohou odhalit případné možnosti snížení spotřeby energie, minimalizace odpadu, nebo změny týkající se dodavatelů. Také mohou být zavedeny opatření jako je bezpapírová kancelář, různé recyklační programy, nebo pozitivní vztah k udržitelné dopravě. Zaměstnanci mohou být součástí „zelených týmů“ nebo pracovních skupin pro udržitelnost, kde mohou vyzdvihovat a realizovat své nápady. Vzdělávací workshopy a programy a uznání aktivních účastníků motivují zaměstnance a posilují jejich pocit odpovědnosti. (Globalbusinessnews.tech, 2024)

1.2.2 Výhody a nevýhody environmentálního managementu

Jako jednou z výhod environmentálního managementu může být úspora peněz díky lepšímu využívání zdrojů. Firmám často stačí drobné úpravy, které ale přináší výrazné finanční úspory. Například přechod na LED osvětlení může snížit spotřebu elektřiny až o 80 %. Také chytré vytápění a chlazení, které dokáže upravovat teplotu podle obsazenosti kapacity místností a snižuje tak účty za energie. Lepší zateplení budovy pomáhá udržet stabilní teplotu uvnitř budovy a omezit tak náklady na vytápění. (IIE UK, nedatováno)

Strukturovaný environmentální management pomáhá organizacím identifikovat a řídit environmentální rizika dříve, než dojde k porušení zákonů nebo incidentům. Snížení rizika pokut, soudních sporů a reputačních škod může být významným strategickým přínosem. (Mazraani & Tucci, 2025)

Systém udržitelného nakládání s odpady také přispívá k ochraně přírodních zdrojů. Recyklace, kompostování a uzavírání materiálových cyklů pomáhají šetřit suroviny a snižovat environmentální dopad provozu. (NI Business Info, nedatováno)

Pro subjekty má environmentální management rovněž významný marketingový a reputační přínos. Organizace, které aktivně spravují svůj environmentální dopad, mohou být vnímány jako

zodpovědné, čímž si získávají důvěru zákazníků, partnerů i veřejnosti — to může znamenat konkurenční výhodu oproti ostatním ubytovacím zařízením, které ještě nešly ekologickou cestou. (International Organization for Standardization)

Hlavní nevýhodou environmentálního managementu jsou vyšší počáteční investice. Ekologické technologie, certifikace a úpravy mohou mít výrazně vyšší náklady při zavádění.

Dalším problémem je náročnost na realizaci a provoz. Environmentální management vyžaduje přizpůsobení provozních postupů, technického zázemí a školení personálu. Někdy je třeba i spolupráce nebo změna chování klientů, což může být komplikované.

Ekologické technologie mohou být také omezeny prostorově a technicky, například pokud se jedná o rekonstrukci starších budov, kde není možné instalovat některé systémy. K tomu se přidává delší doba návratnosti investic, protože úspory a benefity se často projeví až po několika letech.

Některá opatření mohou znamenat kompromisy v komfortu pro klienty, například úsporné sprchy nebo osvětlení mohou být z pohledu hostů vnímány jako snížení pohodlí. Nakonec je tu i administrativní a udržovací zátěž, pokud firma musí plnit podmínky certifikací a podrobovat se pravidelným kontrolám. (Enviweb, nedatováno)

Některé firmy mohou přijmout environmentální management pouze jako formální prvek bez hlubší environmentální transformace, což může vést k tzv. greenwashingu — tedy vytvoření dojmu udržitelnosti bez skutečných environmentálních dopadů. (Khan et al., 2025)

2 Analýza uplatňování environmentálního managementu v ubytovacích zařízeních

Zavádění udržitelných postupů v oblasti cestovního ruchu představuje důležitý krok směrem k ochraně přírodních zdrojů a zajištění dlouhodobé rovnováhy mezi ekonomickými, sociálními a environmentálními aspekty regionálního rozvoje. Účelem tohoto zkoumání je posoudit míru implementace ekologických opatření v provozu ubytovacích zařízení v Praze a identifikovat příležitosti k dalšímu zlepšení.

Zvyšující se zájem veřejnosti o šetrné formy turismu motivuje provozovatele ubytovacích služeb k větší odpovědnosti vůči životnímu prostředí. Přesto zavádění ekologických principů představuje komplexní proces, který vyžaduje nejen technické a organizační změny, ale i změnu myšlení a přístupů v rámci celého provozu. Výsledky této analýzy mohou sloužit jako základ pro tvorbu doporučení vedoucích k efektivnějším a udržitelnějším způsobům řízení ubytovacích zařízení v daném regionu.

V praktické části mé bakalářské práce budu analyzovat, jakým způsobem jsou uplatňovány prvky environmentálního managementu v ubytovacích zařízeních na území hlavního města Prahy.

2.1 Cíl a metodika výzkumu

Cílem bakalářské práce je analyzovat uplatňování prvků environmentálního managementu ve vybraných ubytovacích zařízeních v regionu Praha. Spolu s tímto cílem byla stanovena hlavní výzkumná otázka.

- Jaké jsou nejčastěji implementované prvky environmentálního managementu ve vybraných ubytovacích zařízeních v regionu Praha?

Další výzkumné otázky byly stanoveny v návaznosti na hlavní výzkumnou otázku.

- Jaký je vztah mezi velikostí, typem a zaměřením ubytovacích zařízení a jejich přístupem k environmentálním opatřením?
- Jaké výhody přináší implementace environmentálních opatření z hlediska ekonomické a ekologické udržitelnosti provozu?

Cílovou skupinou výzkumu bylo hlavní město Praha. Zde byly osloveny převážně hotely, apartmány a penziony. Dotazník byl určen ubytovacím zařízením všech kategorií a tříd.

Dotazník určený pro účely této bakalářské práce obsahoval celkem patnáct otázek a byl strukturován tak, aby přehledně shromáždil informace potřebné k analýze ekologického managementu v ubytovacích zařízeních. Úvodní část dotazníku seznámila respondenty s tématem šetření a objasnila hlavní cíl výzkumu.

První blok otázek se zaměřoval na základní charakteristiky jednotlivých ubytovacích zařízení. Pomocí uzavřených otázek byly zjišťovány údaje o tom, v jakém kraji se nachází, kategorii, třídě a kapacitě. Tyto informace umožnily rozčlenit zařízení podle jejich typu a velikosti a vytvořit tak přehlednou databázi pro následné vyhodnocení.

Druhá část dotazníku byla orientována na problematiku ekologického managementu. Dotazy se týkaly přítomnosti konkrétních prvků environmentálního řízení a realizace jednotlivých ekologických opatření v praxi. Respondenti měli možnost vybírat z více odpovědí, což umožnilo zachytit širší používaných přístupů

Další otázky se soustředily na posouzení váhy přínosů ekologického managementu. Respondenti uváděli, zda podle jejich názoru ekologická opatření přináší výhody, a případně specifikovali, o jaké přínosy se jedná. Jedna z otázek se také týkala darování přebytkových potravin neziskovým organizacím. Na to navazovala otázka zjišťující, zda jsou zástupci ubytovacích zařízení obeznámeni s ekologickými certifikáty a ekoznačkami a jestli uvažují o získání některé z nich. Dále byli respondenti dotázáni, jakým způsobem informují, či neinformují hosty o šetrnosti ubytovacího zařízení k přírodě.

Závěrečná část dotazníku poskytla prostor pro otevřenou odpověď, kde mohli účastníci výzkumu doplnit své poznatky, připomínky či vlastní zkušenosti týkající se této problematiky. Tento otevřený prostor umožnil získat detailnější a osobnější pohledy, které rozšiřují dosud získané odpovědi.

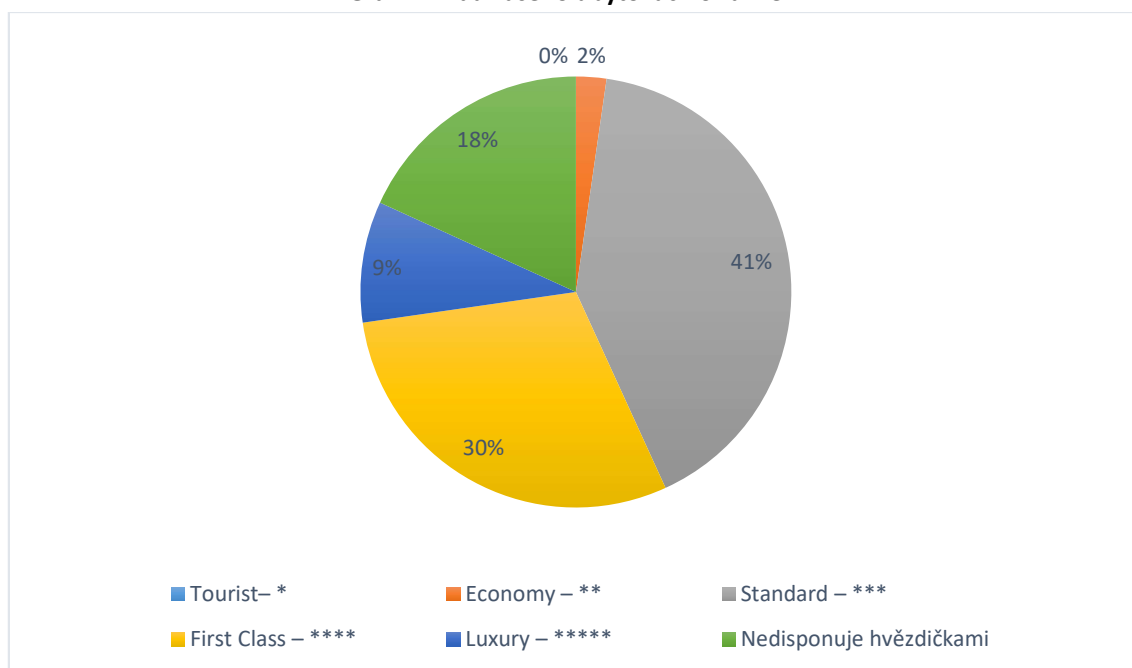
2.2 Využití prvků environmentálního managementu v ubytovacích zařízeních

Dotázáno bylo celkem 75 ubytovacích zařízení na území města Prahy. Výzkumu se nakonec zúčastnilo 44 zařízení, což představuje návratnost přibližně 59 %. Sběr dat trval v období od září 2025 do listopadu 2025.

První otázka se týkala polohy ubytovacích zařízení. Na výběr bylo ze čtrnácti možností – ze čtrnácti krajů v České Republice. Dotazníky jsem rozposlala pouze do pražských hotelů, takže je jasné, že 100 % dotázaných označilo možnost hlavního města Prahy.

Druhou otázkou se týkala třídy ubytovacích zařízení. Ubytovací zařízení, která se zúčastnila dotazníkového šetření, jsou rozdělena do jednotlivých tříd dle jejich standardu. Nejvíce zastoupenou kategorií byla třída Standard, do které spadá 18 zařízení, což představuje 41 % všech respondentů. Jedná se tak o nejčastější typ zařízení mezi dotazovanými ubytovacími zařízeními. Druhou nejpočetnější skupinu tvoří třída First Class, kterou uvedlo 14 zařízení (30 %). Další početnou skupinou byla ubytovací zařízení, která nedisponují žádným oficiálním hvězdičkovým označením, a těch bylo celkem 7 (18 %). V menší míře je zastoupena třída Luxury do níž spadají 4 zařízení (9 %), a třída Economy s 1 zařízením (2 %). Naopak třída Tourist nebyla v dotazníkovém šetření zastoupena vůbec, což znamená, že žádné z dotazovaných ubytovacích zařízení nespádalo do této nejnižší kategorie.

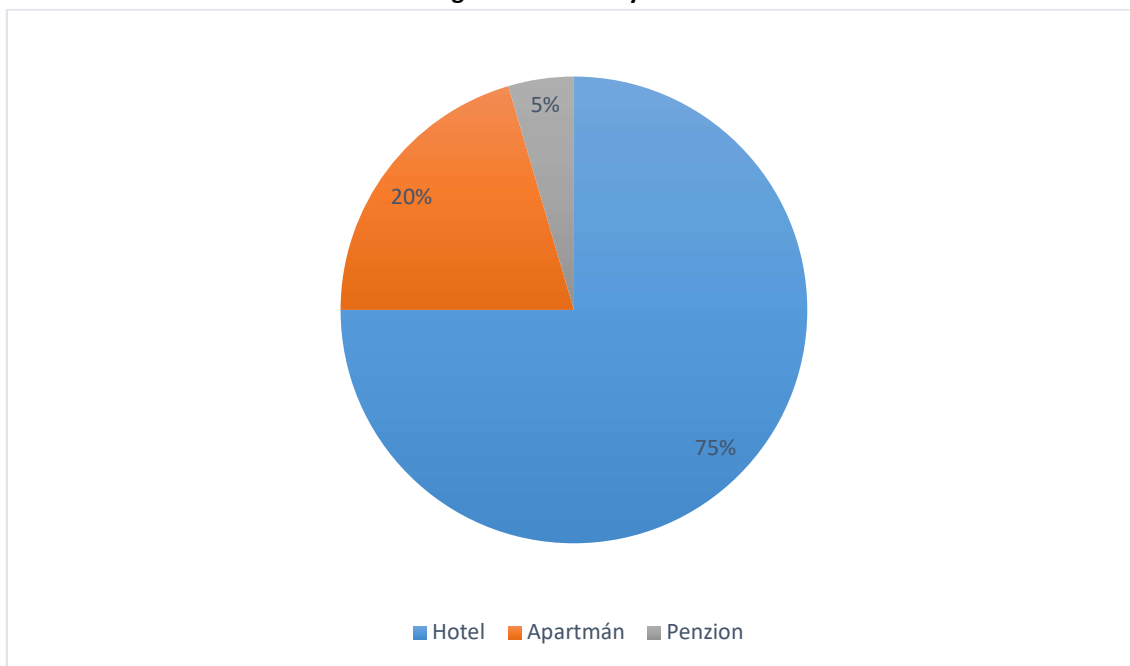
Graf 1: Třída vašeho ubytovacího zařízení

Zdroj: Vlastní zpracování

Třetí otázkou byla kategorie ubytovacích zařízení. Zde byly nejpočetnější skupinou hotely, kterých se zúčastnilo 33. Tyto hotely tvoří přibližně 73 % všech respondentů. Druhou nejčastější kategorií byly penziony, kam spadalo 9 zařízení, tedy zhruba 20 % všech odpovědí. Apartmány tvořily 2 odpovědi (cca 5 %). Jejich podíl je tedy ve srovnání s hotely a penziony zanedbatelný.

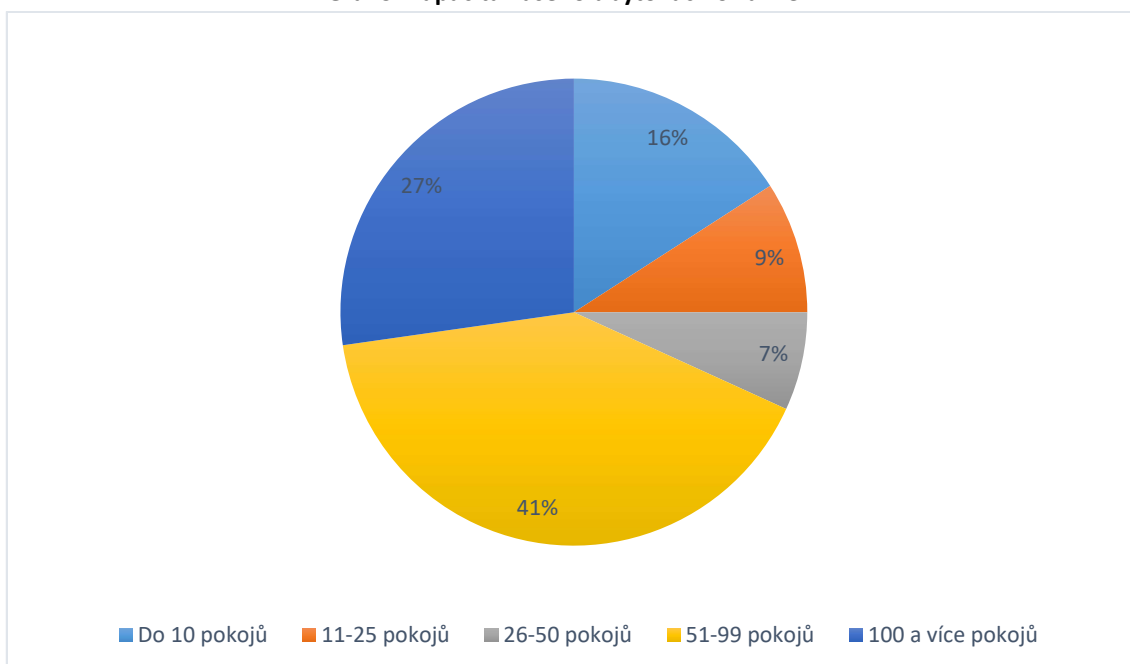
Graf 2: Kategorie vašeho ubytovacího zařízení

Zdroj: Vlastní zpracování

Čtvrtá otázka se týkala kapacity ubytovacích zařízení. Zde byly zastoupeny všechny kategorie. Nejčastěji se zde vyskytovalo rozmezí 51-99 pokojů, tento počet pokojů uvedlo 18 ubytovacích zařízení, což činilo 41 % z celkového počtu. Další početnou kategorií bylo 100 a více pokojů, 12 ubytovacích zařízení označilo tuto kategorii a tento počet odpovídá 27 %. Dalších 7 ubytovacích zařízení je v kategorii do 10 pokojů, která zaujímá 16 % z celku. Kapacitu 11-25 pokojů mají pouze 4 ubytovací zařízení a činí to 9 % z celku. Nejméně početnou kategorií je 26-50 pokojů, kde jsou jen 3 ubytovací zařízení a v % je to pouze 7.

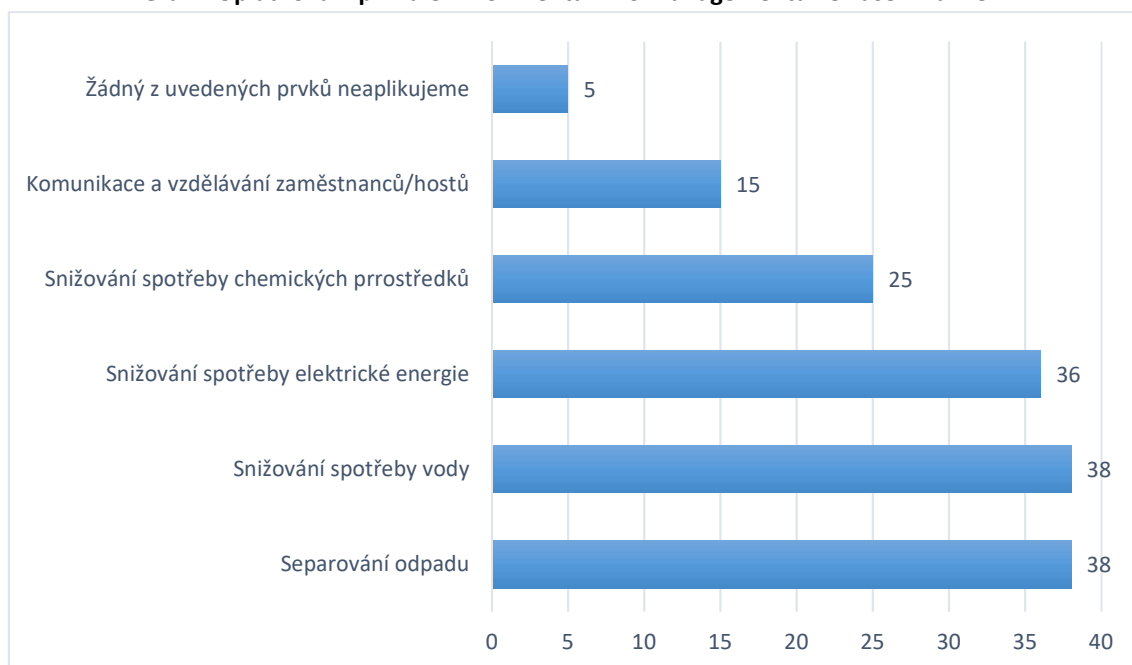
Graf 3: Kapacita vašeho ubytovacího zařízení

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo pět se týkala uplatňování konkrétních prvků environmentálního managementu v ubytovacích zařízeních. Z výsledků vyplývá, že většina ubytovacích zařízení již aktivně uplatňuje alespoň některé prvky environmentálního managementu. Nejčastěji uváděnými opatřeními jsou separování odpadu a snižování spotřeby vody, které shodně označilo 38 respondentů. To naznačuje, že podniky považují tato opatření za nejdostupnější, snadno implementovatelná a zároveň ekonomicky přínosná. Velmi často je zastoupeno také snižování spotřeby elektrické energie, které uplatňuje 36 zařízení. Tento výsledek ukazuje, že provozovatelé aktivně hledají způsoby, jak optimalizovat energetické náklady, a současně přispívají ke snížení ekologické zátěže. Snižování spotřeby chemických prostředků uvedlo 25 respondentů, což může souviset jak s ekologickými preferencemi, tak s ekonomickými úsporami spojenými s nakupováním čisticích prostředků. Komunikaci a vzdělávání zaměstnanců či hostů v oblasti environmentálního managementu realizuje 15 zařízení, což je nižší podíl než u praktických opatření. To může naznačovat, že informování a vzdělávání jsou vnímány jako méně prioritní nebo náročnější na realizaci. Pouze 5 respondentů uvedlo, že neaplikují žádný z nabízených prvků environmentálního managementu, což potvrzuje, že povědomí o ekologických opatřeních je v sektoru ubytovacích služeb již poměrně rozšířené. Celkově výsledky ukazují, že ubytovací zařízení se nejčastěji zaměřují na opatření, která mají přímý a rychlý dopad na provozní náklady a jsou snadno realizovatelná.

Graf 4: Uplatňování prvků environmentálního managementu ve vašem zařízení

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo šest byla zaměřená na realizaci konkrétních environmentálních opatření v ubytovacích zařízeních. Tato otázka pro můj výzkum ze všech nejdůležitější, jelikož odpovídá

na hlavní výzkumnou otázku „Jaké jsou nejčastěji implementované prvky environmentálního managementu ve vybraných ubytovacích zařízeních v regionu Praha?“ a budu se snažit co nejvíce rozebrat a zanalyzovat odpovědi respondentů. Respondenti mohli označit více možností, hodnoty u jednotlivých položek proto vyjadřují počet zařízení, v nichž je dané opatření skutečně zavedeno. Z výsledků je patrné, že většina oslovených podniků již nějakou formu environmentálního managementu uplatňuje, avšak rozsah a typ opatření se výrazně liší.

Nejčastěji realizovaná opatření se týkají úspor energie a vody a snižování produkce odpadu, přičemž jde většinou o relativně levné a technicky nenáročné kroky. Zcela dominuje zavedení úsporných a LED žárovek, které uvedla naprostá většina zařízení (37). Toto opatření známe sami z domácností, proto není překvapením, že je rozšířené i v oblasti ubytovacích zařízení. Velmi rozšířená je také výměna ložního prádla a ručníků pouze na žádost hosta (31), instalace pákových baterií (31), dvoustupňového splachování (28) a úsporných sprchových hlavíc (30). Tyto opatření jsou možná chápány jako pouze menší, a ne tolik zásadní změny, ale umí však udělat velký rozdíl, co se týče úspory. Vysoce je zastoupena i minimalizace výrobků na jedno použití (např. omezení jednorázových plastových balení) - 30 a třídění odpadu – zejména plastu, papíru, skla a kovů (32 a 29) odpovědí, doplněné poměrně častým tříděním biologicky rozložitelného odpadu (23). Tato opatření představují „základní balíček“ environmentálního chování, který je již v ubytovacích službách poměrně standardní a zároveň přináší jasný ekonomický přínos v podobě úspor vstupů.

Do druhé skupiny lze zařadit opatření investičně náročnější nebo technicky složitější opatření, která však stále nacházejí poměrně široké uplatnění. Patří sem zejména tepelná izolace budovy a oken (30 a 27), instalace centrálních spínačů osvětlení na pokojích (25), pořízení úsporných spotřebičů řady A+, A++ nebo A+++ (26) a zachytávání dešťové vody (11). Tyto kroky vyžadují vyšší jednorázové investice, nicméně z dlouhodobého hlediska snižují energetickou náročnost provozu. Poměrně časté je také využívání recyklovaného papíru (13) a částečně i opakované použití recyklovaných materiálů (7), což ukazuje, že zařízení se snaží snižovat ekologickou stopu i v oblasti administrativy a materiálního zabezpečení.

Naopak méně rozšířená jsou opatření, která vyžadují aktivní práci s lidskými zdroji nebo změnu firemní kultury. Pouze menší část zařízení uvádí výchovu zaměstnanců k environmentálnímu chování (4), zapojování zaměstnanců do environmentálních aktivit (také 4) či informování hostů o environmentálním snažení (15). Je překvapivé, že ubytovací zařízení spíše informují hosty než, že edukují zaměstnance, myslím, že by to mělo být minimálně vyvážené.

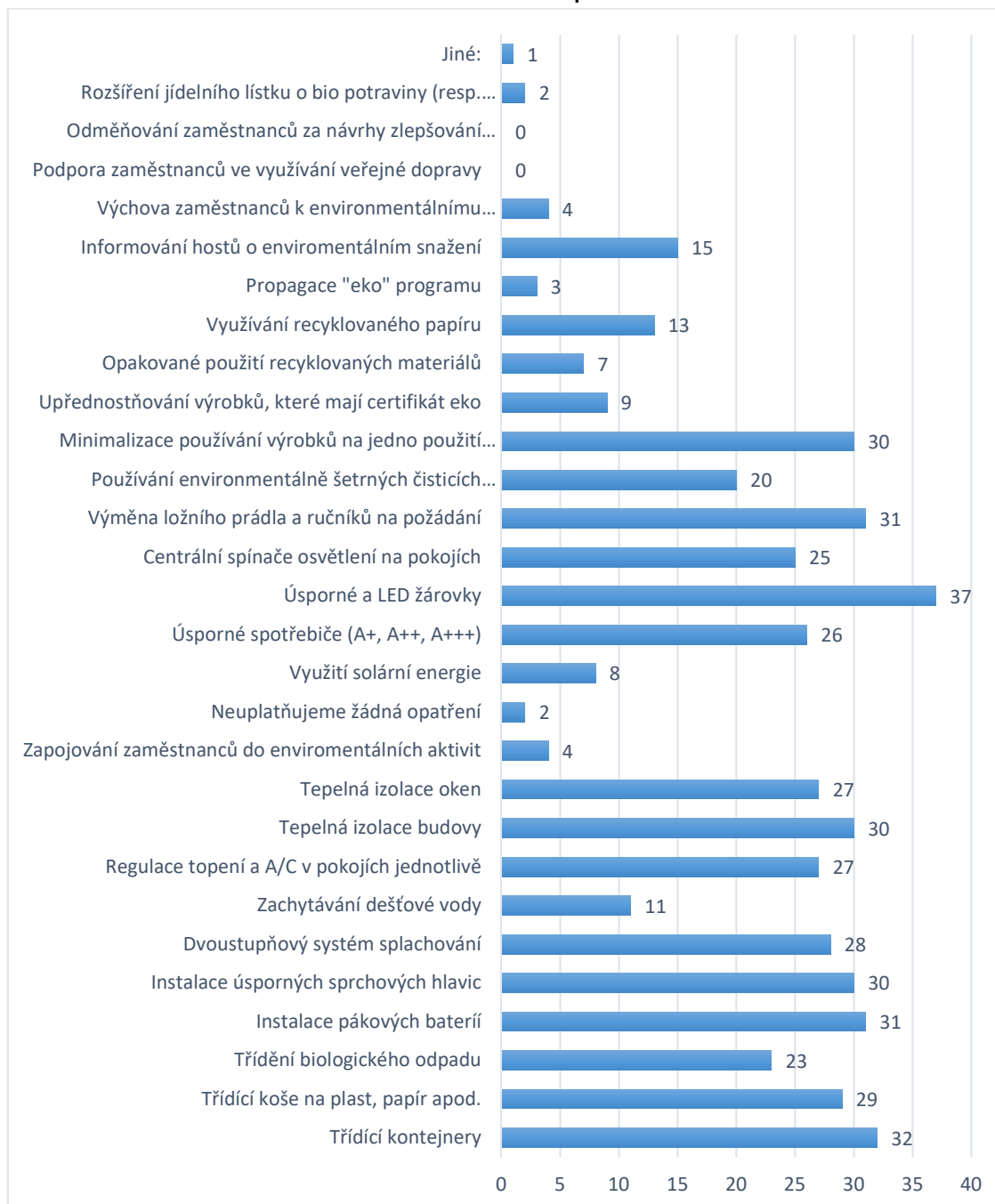
Ještě nižší zastoupení má propagace „eko“ programu jako součást marketingové komunikace, toto opatření uvedli pouze 3 respondenti. Prakticky se neobjevuje odměňování zaměstnanců za návrhy na zlepšování a podpora zaměstnanců ve využívání veřejné dopravy. Výsledky naznačují, že environmentální management je chápán převážně jako soubor technických a provozních opatření, zatímco práce s motivací zaměstnanců a komunikací směrem k hostům zůstává spíše na okraji pozornosti.

Specifickou oblastí jsou opatření související se stravováním a širší nabídkou služeb. Rozšíření jídelního lístku o biopotraviny či regionální produkty uvádí pouze 2 zařízení. To může svědčit o tom, že část podniků zatím vnímá environmentální management především v rovině technického provozu budovy, a méně již v rovině konceptu nabídky, surovin či spolupráce s lokálními dodavateli. Pouze 1 respondent označil kategorii „jiné“, kde byla možnost doplnit vlastní, nestandardní opatření. Jeho odpověď byla „Nabízíme zdarma kola pro ubytované hosty,

máme čističku vody, která se pak používá na splachování, nepřeplnujeme menu ani snídaňovou nabídku“. Myslím, že tato opatření jsou správná, originální a pro hosty lákavá.

Za zmínku stojí také zjištění, že pouhá drobnější část respondentů (2) uvedla, že neaplikuje žádná environmentální opatření. To lze hodnotit pozitivně – většina ubytovacích zařízení již alespoň některá opatření zavedla a oblast udržitelnosti tedy není zcela opomíjena. Zároveň to ale ukazuje, že existuje určitá skupina subjektů, které se environmentálními otázkám dosud nejspíš nevěnují.

Z provedené analýzy vyplývá, že ubytovací zařízení v Praze nejčastěji implementují základní a relativně nenáročná opatření zaměřená na úsporu energií, vody a snižování odpadů. Tato opatření mají pro provoz téměř okamžitý výsledek – zlepšují efektivitu a snižují náklady, což je pro většinu podniků hlavní motivací k jejich zavádění. Současně lze říci, že ekologické chování se stává standardem, nikoli výjimkou, což potvrzuje i skutečnost, že jen malá část zařízení neuplatňuje žádná opatření.

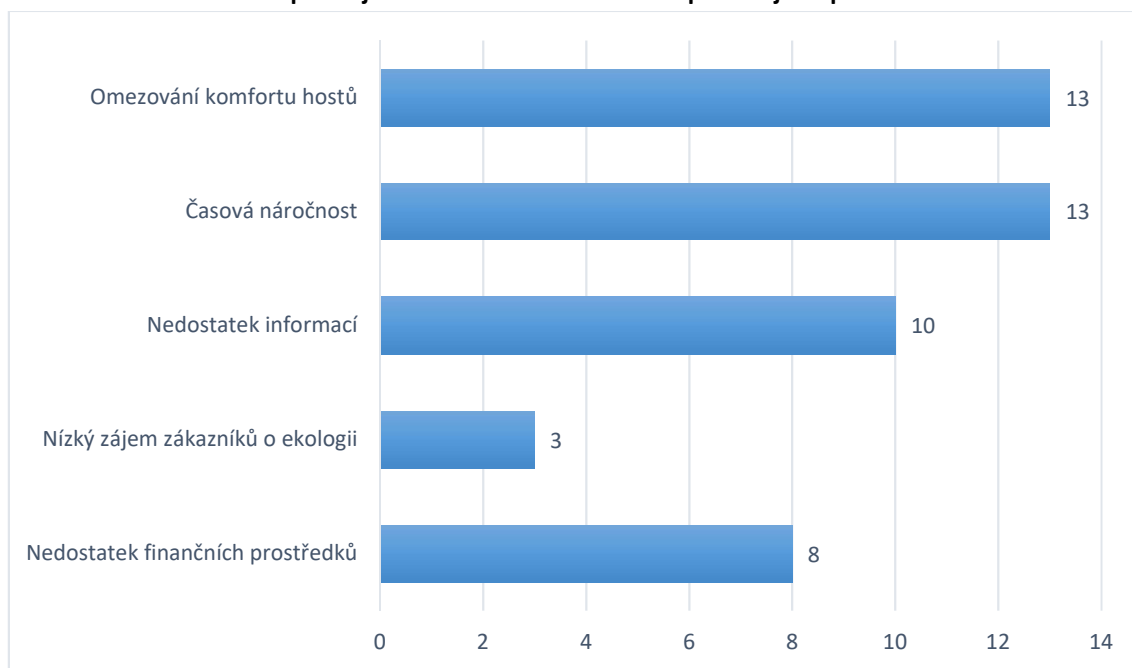
Graf 5: Realizace environmentálních opatření ve vašem zařízení

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo sedm zjišťovala, z jakých důvodů neuplatňují ubytovací zařízení environmentální opatření. Výsledky ukazují, že ubytovací zařízení nejčastěji neuplatňují environmentální opatření ze dvou hlavních důvodů: omezování komfortu hostů a časová náročnost, které byly shodně označeny 13 respondenty. To naznačuje, že provozovatelé se obávají možného negativního dopadu ekologických aktivit na spokojenost hostů, případně vnímají implementaci těchto opatření jako příliš náročnou na organizaci a provoz. Další skupinou byla kategorie „jiné“ kterou uvedlo 11 respondentů. Všechny odpovědi v této kategorii uváděly, že environmentální opatření jejich ubytovací zařízení uplatňují. Nedostatek informací o možnostech environmentálních opatření byl uveden 10 respondenty, což poukazuje na přetrvávající informační bariéru.

Nedostatek finančních prostředků (8 odpovědí) patří mezi méně časté, ale stále aktuální překážky. Nejméně významným důvodem se ukázal nízký zájem zákazníků o ekologii, který uvedli pouze 3 respondenti. To naznačuje, že poptávka ze strany hostů pravděpodobně o ekologické přístupy zájem má, a provozovatelé spíše narážejí na své vlastní limity než na nezáměr trhu. Celkově lze říci, že největší bariérou nejsou finanční prostředky či nezáměr klientely, ale obavy z dopadu na komfort hostů a časová náročnost implementace.

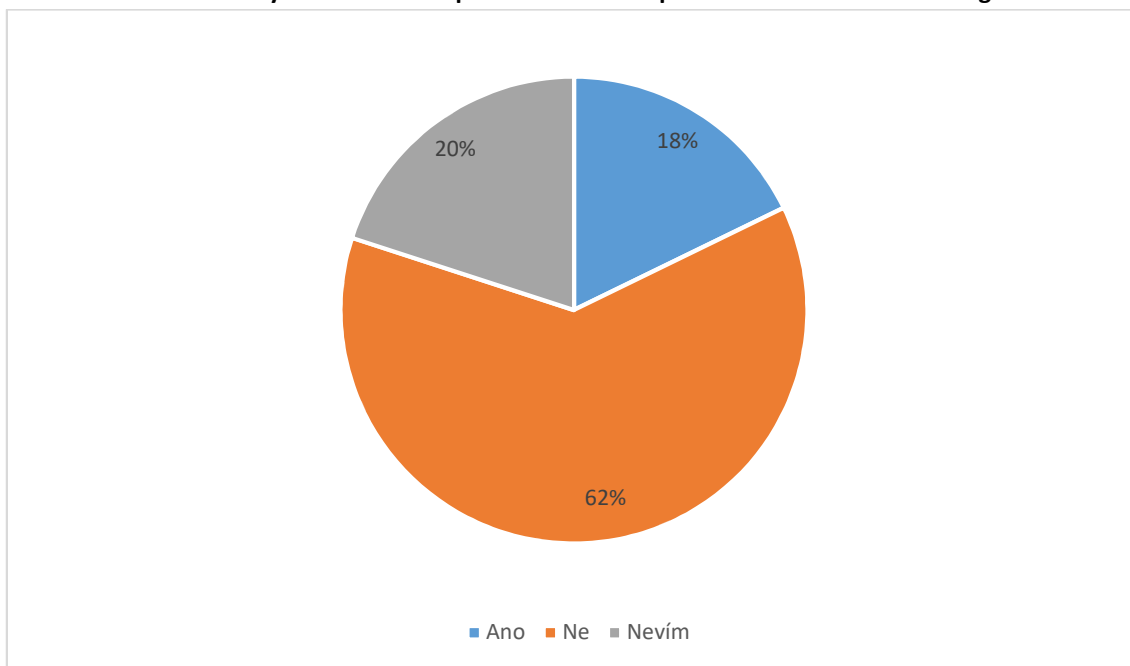
Graf 6: Pokud neuplatňujete žádná environmentální opatření je to především z důvodu:

Zdroj: Vlastní zpracování

Osmá otázka zjišťovala, zda mají ubytovací zařízení zpracovanou koncepci environmentálního managementu. Výsledky ukazují, že většina respondentů 27 (62 %) uvedla, že ve svém zařízení žádnou koncepci nemají. Pouze 8 respondentů neboli 18 % z celkového počtu zařízení má koncepci environmentálního managementu formálně zpracovanou. Zbývajících 9 respondentů neboli 20 % si není jistých, zda takový dokument existuje nebo je v jejich podniku využíván. Tyto výsledky naznačují, že environmentální management není v mnoha ubytovacích zařízeních oficiálně řešen. Skutečnost, že více než polovina subjektů postrádá jakoukoli oficiální koncepci, může upozorňovat na nedostatek strategického plánování v oblasti ekologie, nedostatečné povědomí o přínosech environmentálního managementu nebo na finanční či organizační překážky. Věřím však, že i přes to, že většina ubytovacích zařízení koncepci environmentálního managementu nemá, tak některé ekologické prvky používají a k ekologii mají kladný vztah. Na druhou stranu existence zařízení, která koncepci mají, ukazuje, že část ubytovacích zařízení si uvědomuje význam environmentální politiky a aktivně usiluje o zvyšování své udržitelnosti.

Graf 7: Má Vaše ubytovací zařízení zpracovanou koncepci environmentálního managementu?

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo devět se týkala názoru respondentů na přínosy environmentálního managementu pro ubytovací zařízení. Celkově z odpovědí vyplývá, že respondenti obecně vnímají environmentální management jako opatření, které může přinášet široké spektrum pozitivních dopadů na fungování ubytovacích zařízení. Mezi jednotlivými oblastmi však existují jisté rozdíly v intenzitě vnímaného přínosu.

a) Maximální přínosy

Nejvyšší počet maximálních hodnocení (5 – maximální přínos) získala položka Ochrana a zlepšení životního prostředí, kterou jako maximální přínos označilo 18 respondentů. Je tedy zřejmé, že environmentální management je vnímán především jako nástroj ekologického zlepšování a udržitelného provozu, což potvrzuje hlavní roli v oblasti dlouhodobého udržitelného přístupu ubytovacích zařízení. Významně byl hodnocen také přínos konkurenční výhody oproti jiným ubytovacím zařízením, kde 8 respondentů uvedlo maximální přínos a celkově převažovala středně vysoká až vysoká míra očekávaného efektu. To naznačuje, že podniky si uvědomují marketingový a strategický potenciál environmentálně odpovědného přístupu vůči hostům. Podobně vysokého hodnocení dosáhla také oblast zvýšení kvality ubytovacích zařízení, kde dominovala hodnocení úrovně 4 a 5. Respondenti tedy spojují environmentální opatření s celkovým zlepšením služeb a komfortu pro hosty.

b) Středně silně vnímané přínosy

Mezi středně významné přínosy respondenti zařadili zejména:

- Zvýšení tržeb,
- Redukce nákladů
- Preference hostů

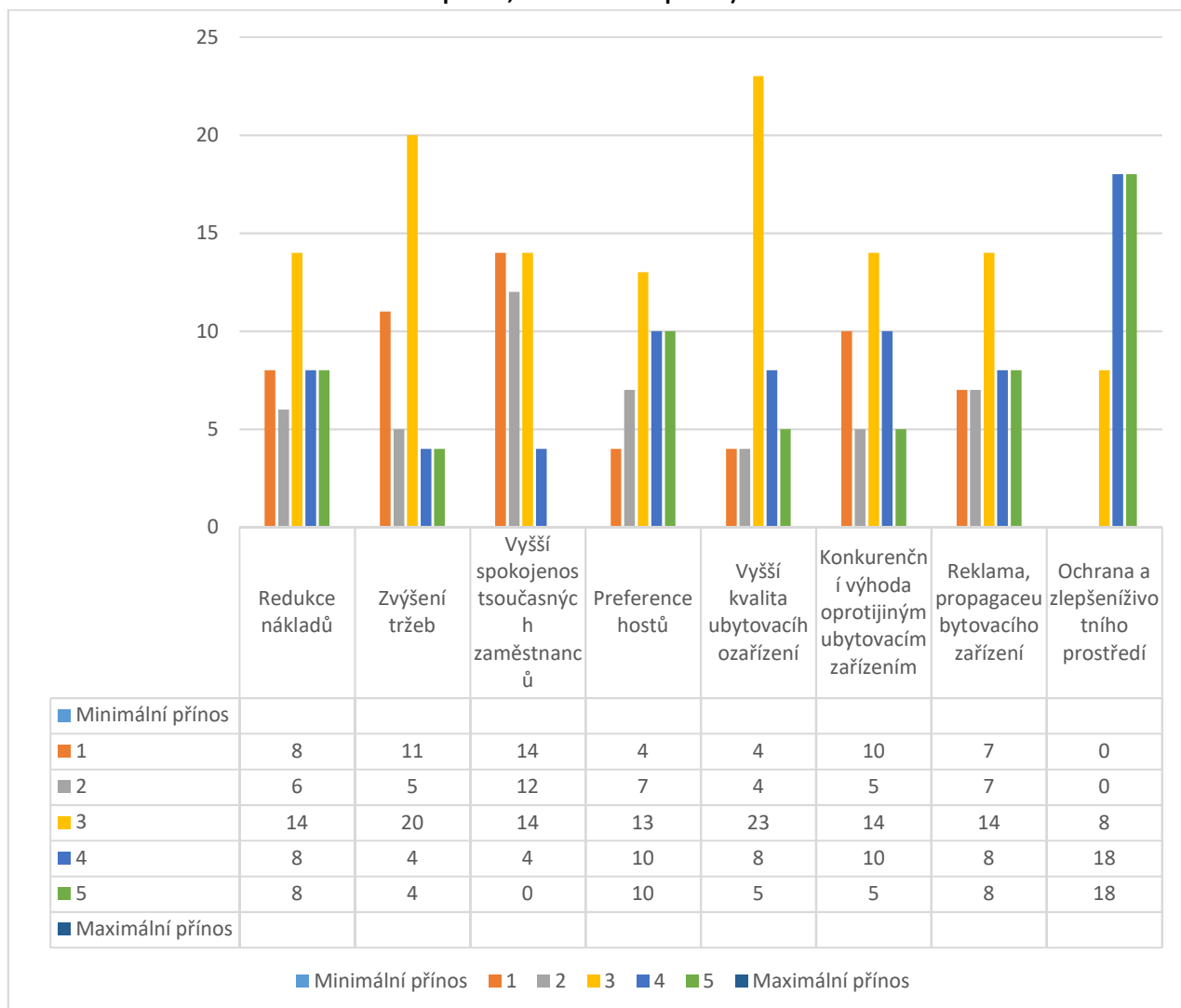
u nichž převažují střední hodnoty (3 a 4). Lze tedy usuzovat, že tyto dopady jsou sice očekávány, ale nejsou vnímány jako zásadní.

c) Minimální přínosy

Nejnižší přínos respondenti přisuzují oblasti vyšší spokojenosti současných zaměstnanců. Dotazník byl primárně určen zaměstnancům ubytovacích zařízení, takže tyto odpovědi považují za spíše subjektivní. Je tedy zřejmé, že zaměstnanci ubytovacích zařízení nevnímají zřetelný rozdíl v zavedení environmentálních opatření a jejich vlastní spokojenosti.

Celkově lze konstatovat, že environmentální management je v ubytovacích zařízeních vnímán především jako nástroj ke zlepšování životního prostředí, posilování konkurenceschopnosti a růstu kvality poskytovaných služeb.

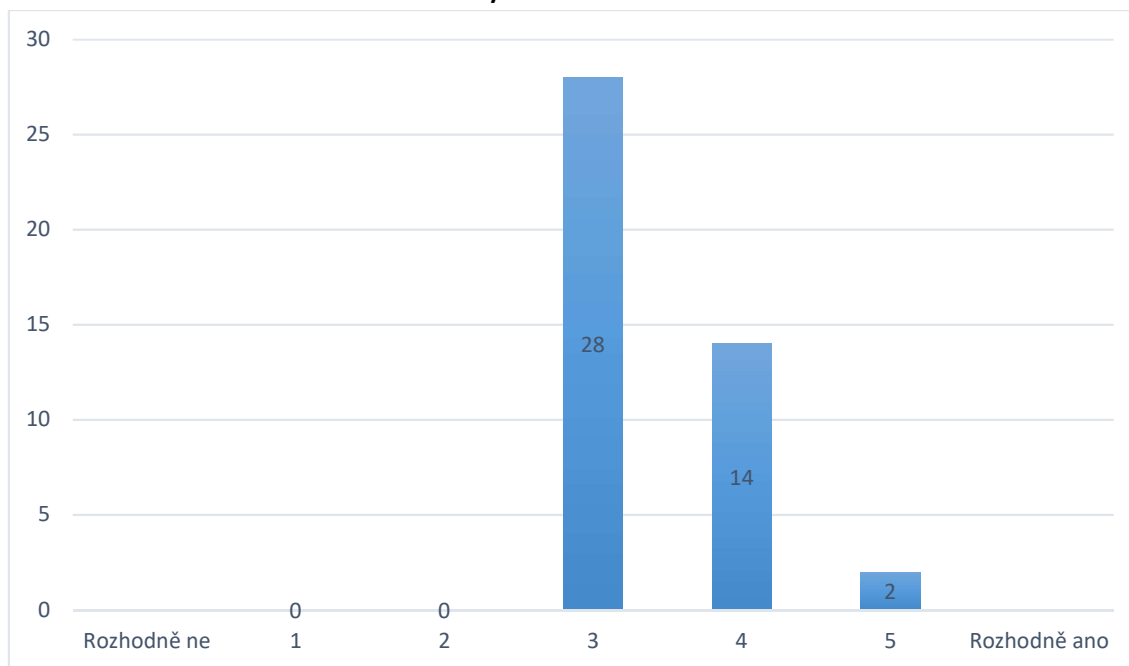
Graf 8: V čem podle Vašeho názoru spočívají přínosy environmentálního managementu pro UZ? (1 - minimální přínos, 5 - maximální přínos)

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo deset zjišťovala, zda respondenti považují uplatňování environmentálního managementu ve svém ubytovacím zařízení za finančně náročné. Nejčastější odpovědí byla střední hodnota škály, tedy 3, pro kterou se rozhodlo 28 respondentů. To naznačuje, že většina ubytovacích zařízení vnímá finanční náročnost environmentálních opatření jako spíše střední, takže ani zanedbatelnou, ale ani extrémní. Dalších 14 respondentů zvolilo odpověď 4, což znamená, že tuto problematiku považují za poměrně finančně obtížnou. Pouze 2 respondenti uvedli nejvyšší stupeň 5, tedy že je podle nich environmentální management jednoznačně finančně náročný. Naopak žádný respondent nezvolil hodnoty 1 ani 2, což potvrzuje, že ubytovací zařízení jen zcela výjimečně vnímají environmentální opatření jako finančně nenáročná. Celkově výsledky ukazují, že většina zařízení pociťuje určitou finanční zátěž spojenou se zaváděním environmentálního managementu, přičemž jen část respondentů tuto zátěž vnímá výrazněji než většina. To poukazuje na to, že finanční stránka může představovat určitou překážku při zavádění ekologicky šetrných postupů v oblasti ubytovacích služeb. Jedním z možných důvodů, proč se respondentů, zdají tato opatření finančně náročná mohou být vyšší počáteční investice, nebo třeba náklady spojené s certifikací.

Graf 9: Myslíte si, že je finančně obtížné uplatňovat environmentální management ve Vašem ubytovacím zařízení?

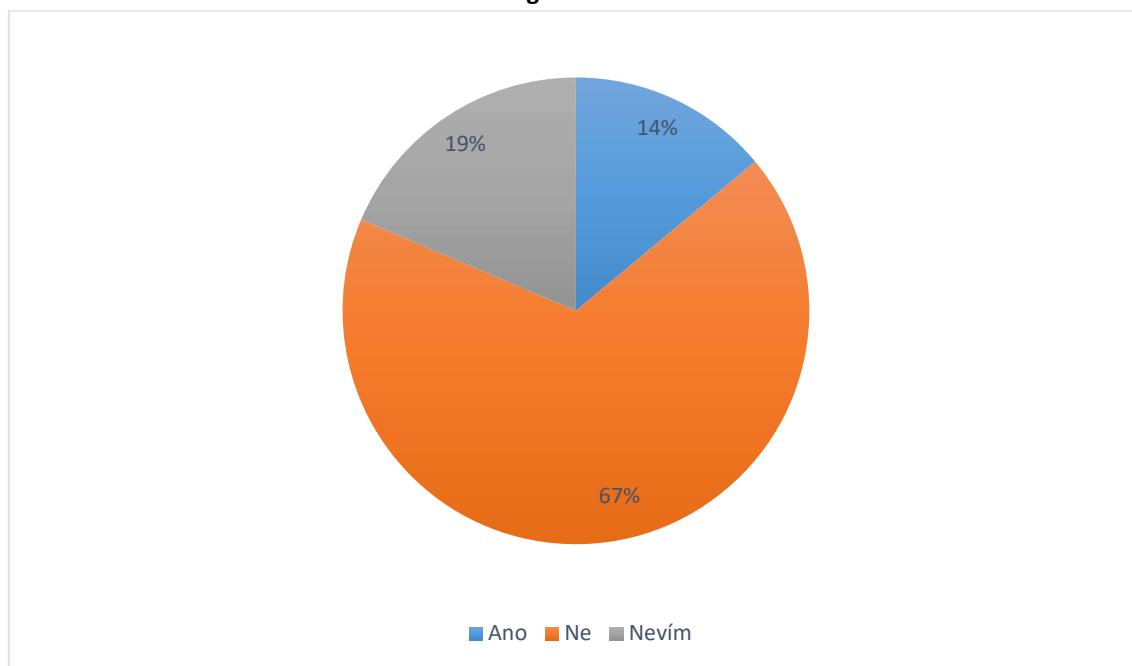

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka jedenáct zjišťovala, zda dotazované ubytovací zařízení darují přebytkové, či nespotřebované potraviny místním neziskovým organizacím. Výsledky ukazují, že většina ubytovacích zařízení nepředává své přebytečné či nespotřebované potraviny místním neziskovým organizacím. Celkem 67 % respondentů, což bylo 29 zařízení uvedlo, že potraviny nedarují. Pouze 14 % zařízení, což bylo 6 respondentů potvrdilo, že potraviny skutečně daruje. Zbývajících 19 %, což bylo 8 respondentů si není jistých nebo tuto problematiku nedokázalo přesně posoudit. Z uvedených výsledků vyplývá, že darování potravin není mezi zkoumanými subjekty běžnou praxí. Může to souviset s nedostatečnou informovaností o možnostech

spolupráce s neziskovými organizacemi, s obavami z právních či hygienických povinností, případně překážkami skrze organizaci. Osobně mě tento výsledek překvapil, dnes a denně totiž vidím, jak se zbytečně plýtvá jídlem. Často podniky ani nemají přehled o tom, kolik a co mají ve svých zásobách a pak se nespoteřované a mnohdy prošlé potraviny zbytečně vyhazují. Je zde určitě prostor pro zlepšení v oblasti udržitelného nakládání s potravinami a zároveň potenciál rozvoje partnerství mezi ubytovacími zařízeními a místními neziskovými organizacemi.

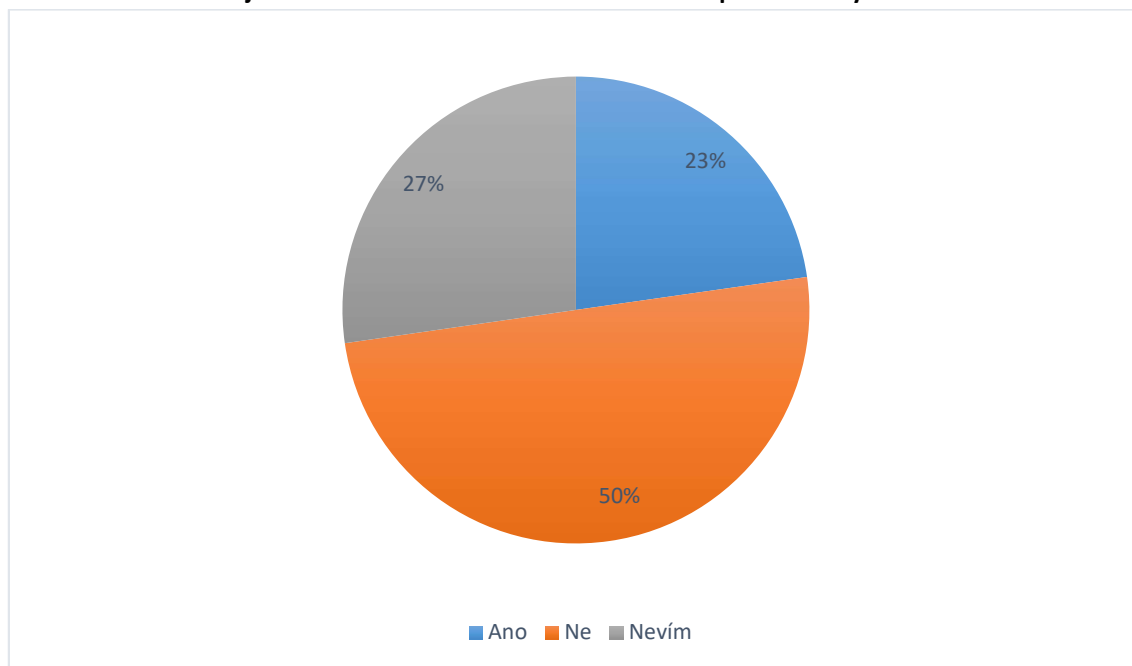
Graf 10: Daruje vaše ubytovací zařízení přebytkové/nespoteřované potraviny místním neziskovým organizacím?

Zdroj: Vlastní zpracování

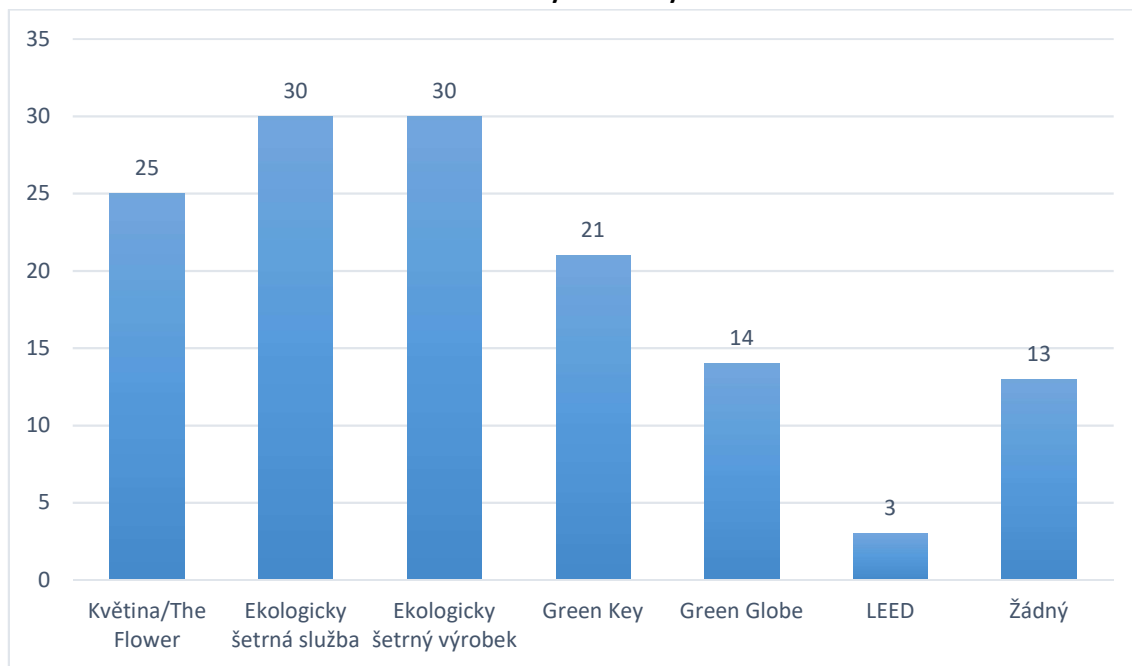
Otázka číslo dvanáct zjišťuje, do jaké míry se ubytovací zařízení zajímají o získání environmentálního označení. Výsledky ukazují, že polovina respondentů, což je 22 z celkových 44 o získání certifikace neusiluje. Tento podíl je poměrně vysoký a může naznačovat buď nízkou informovanost o přínosech ekologických značek, nebo domněnky o finanční náročnosti jejich získání. Naopak 23 % respondentů, což je 10 zařízení uvedlo, že o environmentální označení aktivně usilují. Tento podíl představuje skupinu respondentů, kteří mají motivaci se chovat šetrně k přírodě a vnímají ekologickou certifikaci jako možnou konkurenční výhodu. Zbývajících 27 % respondentů, což je 12 zařízení si není jistých, zda o certifikaci usiluje či nikoli. Tato nejistota může vyplývat třeba z nedostatečné znalosti dostupných environmentálních označení nebo z nedostatečného zaměření na oblast udržitelnosti. Celkově lze říci, že přestože část zařízení zájem o ekologické označení projevuje, většina respondentů zatím tuto možnost nevyužívá. Výsledky tak poukazují na prostor pro zvyšování povědomí o přínosech environmentální certifikace v sektoru ubytovacích služeb.

Graf 11: Usilujete o získání environmentálního označení pro Vaše ubytovací zařízení?

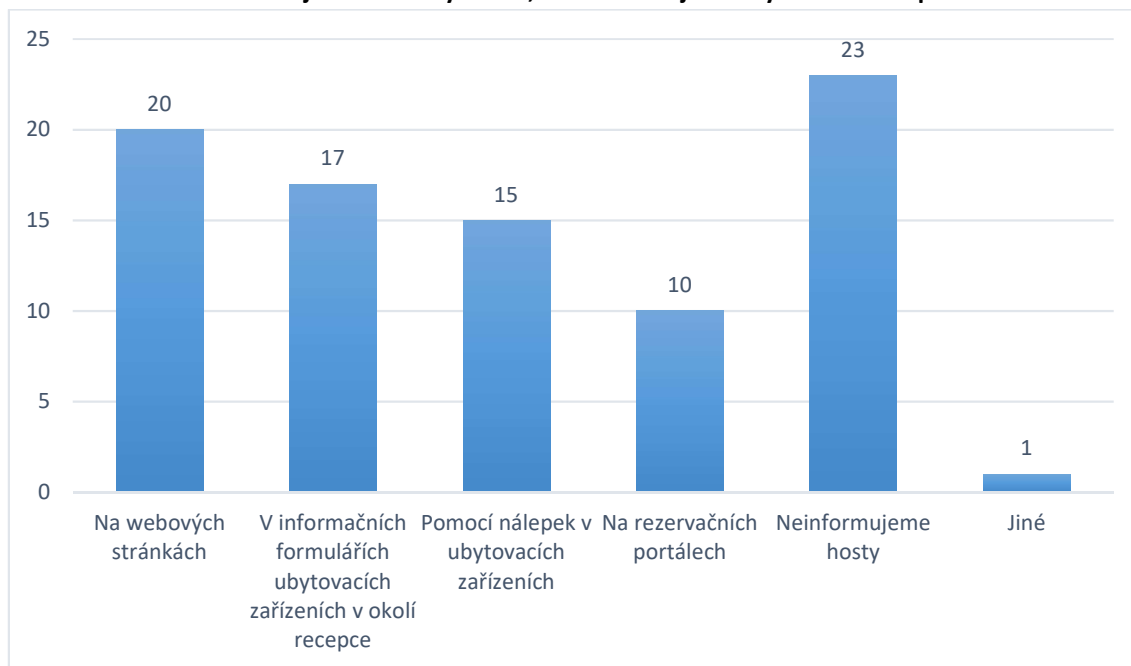
Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo třináct se týkala znalosti certifikací. Respondenti mohli označit více možností. Za možnosti byly vybrány ty nejznámější certifikace, které většina respondentů alespoň okrajově znala. Největší počet odpovědí získala Ekologicky šetrná služba a Ekologicky šetrný výrobek. Oba zástupci měli stejný počet označení a to 30. Tyto certifikace se v Česku objevují poměrně často, proto mě tento výsledek nijak zvlášť nepřekvapil. Těsně v dalším pořadí respondenti také znali certifikát Green Key, který jsem já osobně až do psaní mé bakalářské práce neznala. Počet označení certifikace Green Key činil 21. Certifikaci The Flower/Květina byl mezi respondenty také známý, 25 respondentů uvedlo, že ho znají. Někteří znali také Green Globe, který objektivně prosazuje, že společnost funguje ekologicky. Tento počet byl 14. Certifikaci LEED znali pouze 3 respondenti. Používá se k hodnocení zelených budov při jejich výstavbě. Co mě ale překvapilo bylo to, že 13 respondentů uvedlo, že neznají žádný z certifikátů. Myslím, že v následujících letech toto číslo klesne, a klesnout by určitě mělo, pokud se lidé budou stále více zajímat o ekologii a udržitelnost.

Graf 12: Znáte některý z uvedených certifikátů?

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka číslo čtrnáct se týkala informování zákazníků o šetrnosti ubytovacích zařízení k přírodě. Z výsledků uvedených v grafu vyplývá, že hotely využívají různé komunikační kanály k informování hostů o svých šetrných opatřeních zavedených v ubytovacích zařízeních, avšak míra využití těchto nástrojů se výrazně liší. Nejčastěji jsou hosté informováni prostřednictvím webových stránek, tato možnost má 20 odpovědí. Často se objevuje také informování v tištěných či digitálních informačních materiálech v okolí recepce, tuto možnost využívá 17 ubytovacích zařízení a pomocí nálepek umístěných v ubytovacích prostorách informuje hosty 15 ubytovacích zařízení. Relativně méně zařízení využívá rezervační portály, podle odpovědí je to pouze 10. Zajímavým zjištěním je, že 23 respondentů uvedlo, že své hosty o environmentální šetrnosti neinformují vůbec, což představuje nejvyšší hodnotu v rámci všech možností. Tento fakt může naznačovat nedostatečnou komunikaci vůči hostům v oblasti udržitelnosti nebo nízké povědomí o významu environmentálních informací pro hosty. Pouze jediný respondent zvolil kategorii „Jiné“ a jeho odpověď zněla: na televizních obrazovkách v pokojích. Celkově lze říci, že i když část hotelů určitou formu komunikace o ekologických opatřeních využívá, velká část zařízení v této oblasti má stále prostor pro zlepšení. Informování hostů by mohlo přispět nejen k podpoře environmentálně odpovědného chování, ale také k posílení dobrého jména ubytovacích zařízení.

Graf 13: Informujete své hosty o tom, že Váš hotel je šetrný k životnímu prostředí?

Zdroj: Vlastní zpracování

Poslední otázka byla jako jediná ze všech otevřená. Respondenti měli možnost napsat své náměty a připomínky týkající se environmentálního managementu. Nejdříve jsem otázku nechala jako nepovinnou, ale po dvou prvních odpovědích, kdy ani jeden z respondentů nic nevyplnil, jsem se rozhodla pro povinnost jejího vyplnění. Bohužel však přesto většina odpovědí byla jen náhodná písmenka, či znaky. Doufala jsem ve větší zapojení respondentů a možné navázání na jejich myšlenky a přiblížení jejich pohledu na tuto problematiku z pohledu zaměstnance. Pokud však někdo něco vyplnil, pár stručných odpovědí znělo například takto: „*Nemám, Nemám žádné připomínky, nemám náměty a připomínky, asi není nic*“ a tak podobně. Avšak tři odpovědi mě opravdu mile překvapily. Jedna z nich byla následovná: „*ekologie v hotelech i mimo ně je důležitá pro planetu*“. S tímto výrokem více než souhlasím a je skvělé že si to uvědomují i zaměstnanci. Další odpověď zněla takto: „*Environmentální management je odvětví, které se neustále rozšiřuje*“ k této připomínce asi nemám co dodat, jen že také souhlasím. A poslední odpověď byla ze všech nejdelší: „*Ako zamestnanec zeleného hotela, som si všimla, že sa hostia v tomto smere často delia na dva tábory. Oba nám nerozumejú. Hostia, čo si sa snažia byť eko a vybrali si nás kôli tomu. Avšak nerozumejú, čo je eko v takomto veľkom merítku a vyčítajú nám určité kroky, ktoré nerobíme, pretože v hoteli majú iný zmysel. Potom je tu druhá strana, ktorú to vôbec nezaujima a vadia im do veľkej miery niektoré veci, ktoré spôsobujú nekomfort, ak často cestujú do luxusných hoteloch, kde je prepych viac cenený, ako ekológia. V konečnom dôsledku, mám pocit, že to robíme sami pre seba z dobrým úmyslom a z vlastného presvedčenia.*“. Tato výpověď poukazuje na jeden z problémů, s kterými se environmentální ubytovací zařízení mohou potýkat. Hosté mají různá očekávání a ti kteří si hotel vybrali kvůli jeho ekologickému zaměření, však mnohdy nechápou, že ekologická opatření ve velkých provozech fungují jinak než v domácnosti. Může u nich vznikat dojem, že hotel „nedělá dost“, přestože určité postupy mají v profesionálním provozu jiný význam. Druhou skupinou jsou hosté, kteří ekologii nevěnují až takovou pozornost a ekologická opatření je někdy až obtěžují, obzvlášť pokud jsou zvyklí na

velkou míru luxusu a komfortu. Velmi cenná je také závěrečná část komentáře, ve které zaměstnanec vyjadřuje, že ekologická opatření jsou často realizována z vlastního přesvědčení zaměstnanců a vedení, nikoli kvůli pozitivní reakci hostů.

Závěr

V první části práce byly vysvětleny základní pojmy týkající se klasifikace ubytovacích zařízení, jejich certifikace, principů environmentálního managementu a jeho pozitiv i negativ. Teoretická část se dále věnovala také popisu nejvýznamnějších environmentálních nástrojů využívaných v ubytovacích službách a vymezila hlavní prvky, které mohou ubytovací zařízení implementovat za účelem snížení environmentální zátěže. Součástí teoretického rámce byla rovněž charakteristika vybraných hotelů, které se již prezentují jako ekologicky šetrná zařízení. Praktická část následně přinesla výsledky dotazníkového šetření zaměřeného na aplikaci prvků environmentálního managementu v ubytovacích zařízeních v regionu Praha. Cílem práce byla analýza míry uplatňování ekologických opatření v těchto zařízeních a zjištění přístupu jejich provozovatelů k udržitelnosti.

Mezi nejběžnější prvky environmentálního managementu patří snižování spotřeby elektrické energie, separování odpadu a snižování spotřeby vody. Tyto výsledky se shodují rovněž s nejčastěji uváděnými konkrétními opatřeními, mezi něž patří instalace úsporných žárovek, regulace vytápění v jednotlivých pokojích či dostupnost třídících kontejnerů. Jde tedy především o taková opatření, která jsou relativně snadno realizovatelná a jejichž přínos se projeví poměrně rychle.

Výzkum nejprve charakterizoval ubytovací zařízení z hlediska typu, třídy, kategorie a kapacity. Největší podíl tvořily hotely, přičemž nejčastěji zastoupenou třídou byla Standard a nejčastějším rozmezím kapacity bylo 51–99 pokojů. Z výsledků také plyne, že environmentální opatření častěji uplatňují větší a středně velká zařízení, zejména již zmíněné hotely. Tyto podniky mají obvykle větší provozní náklady i vyšší nároky na obvyklý provoz, a proto je pro ně ekologické řízení dobrou možností ušetření nákladů. Zařízení menšího rozsahu sice často nemají zpracovanou komplexní koncepci environmentálního managementu, avšak i u nich se objevují základní ekologické prvky. Lze tedy říci, že typ a velikost zařízení ovlivňují zejména rozsah a systematickosti zaváděných opatření, nikoli však samotný zájem o jejich uplatňování.

Pozitivním zjištěním je, že i přes menší zájem o certifikace většina ubytovacích zařízení chápe význam environmentálního managementu. Přesto však mezi provozovateli panuje základní povědomí o certifikacích, jako jsou Květina, Ekologicky šetrná služba nebo Green Key, které jsou známé přibližně ve stejné míře. Naprostá většina respondentů vnímá přínos ekologických opatření pro životní prostředí v regionu a mezi hlavní výhody pro samotné ubytovací zařízení řadí zejména snižování provozních nákladů a získání konkurenční výhody. Tento výsledek potvrzuje, že ekologický management není pouze otázkou etiky, ale také otázkou ekonomickou. Jako problematické oblasti byla uvedena zejména finanční náročnost některých opatření. Respondenti také upozorňovali na nedostatečnou informovanost a administrativní zátěž spojenou se zaváděním ekologických opatření.

Výsledky výzkumu ukazují, že přestože část ubytovacích zařízení nevytváří komplexní koncepci environmentálního managementu, ekologické prvky se v praxi objevují poměrně často. To lze chápat jako pozitivní trend směřující k udržitelnějšímu provozu hlavně do budoucna. Zpracovaná práce poskytuje aktuální pohled na stav environmentálního managementu v pražských ubytovacích zařízeních a může sloužit jako podklad pro jeho budoucí sledování, srovnávání a další rozvoj. Z výsledků vyplývá doporučení zaměřit se na širší propagaci environmentálního

managementu, zlepšení informovanosti zaměstnanců i veřejnosti a podporu dostupnosti praktických nástrojů, které ubytovacím zařízením usnadní zavádění ekologických opatření.

Seznam použité literatury

- Benwei Lighting. *How LED Lights Save Energy and Money* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://cz.benweilighting.com/info/how-led-lights-save-energy-and-money-17311713251124224.html>
- Beránek, J. *Moderní řízení hotelového provozu*. 5., zcela přepracované vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2016. ISBN 978-80-86724-45-4.
- CENIA. *Ekoznačky – Fact sheet: Turistické ubytování* [online]. 2022 [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: https://www.ekoznacka.cz/wp-content/uploads/2022/11/ekoznacky_fakt_sheet_turisticke_ubytovani.pdf
- Chci šetřit vodou. *Šetřiče vody* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <http://www.chcisetritvodou.cz/sporice-vody.html>
- Český statistický úřad. *Lexikon obcí České republiky 2014* [online]. 2014 [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/.../Lexikon14k09.pdf>
- Ekolist.cz. *Hotel Adalbert: První ekologicky šetrný hotel v ČR* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://ekolist.cz/...>
- Enviweb. *Environmentální management – slovníkový pojem* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://www.enviweb.cz/eslovník/46>
- EU CERT. *EMAS vs. ISO 14001* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://eucert.cz/emas-vs-iso-14001/>
- EU CERT. *Základní pilíře systému environmentálního managementu podle normy ISO 14001* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://eucert.cz/zakladni-pilire...>
- EUBYTKO.cz. *Ekologické ubytování v ČR: Zelená dovolená* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://www.eubytko.cz/...>
- European Commission. *About the EU Ecolabel* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://environment.ec.europa.eu/...>
- Fairventure. *Role ESG manažera: Ambassador udržitelnosti...* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://fairventure.cz/...>
- Gastro & Hotel. *Garantovaná úspora energií a inteligentní energetický management* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://gastroahotel.cz/...>
- Glion Institute of Higher Education. *Eco-friendly hotels explained* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://www.glion.edu/...>
- Global Sustainable Tourism Council. *Globální kritéria pro udržitelný cestovní ruch* [online]. 2017 [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://www.gstc.org/...>
- Globalbusinessnews.tech. *How to educate employees about sustainability* [online]. 2024 [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://globalbusinessnews.tech/...>
- HENDRATMOKO, S. Developing Green Sustainable Entrepreneurship for Competitive Advantages through Green Management. *Indonesian Journal of Business Analytics*, 2023. DOI: 10.55927/ijba.v3i6.5972. [cit. 2025-12-09].

- Hotel Adalbert. *Oficiální stránky hotelu Adalbert* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://www.hoteladalbert.cz/cs/>
- Hotel Adria. *Oficiální stránky hotelu Adria* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://www.adria-hotel.cz/cs/>
- Hotel Botanique. *O nás: Expandujeme* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://www.hotelbotanique.com/cz/...>
- Hotelstars Union. *Klasifikační standard – kompletní metodika 2025–2030* [online]. 2025 [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://hotelstars.cz/...>
- IIE UK. *How an Environmental Management System (EMS) benefits your business...* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://www.iie.uk.com/...>
- International Organization for Standardization. *Environmental management system (EMS)* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://www.iso.org/...>
- KHAN, N. R., Malik, F., Rehman Khan, M., Khan, I. & Ghouri, A. M. Organizational sustainability: the role of environmentally focused practices in enhancing environmental performance—an emerging market perspective. *Discover Sustainability*, 2025, Vol. 6, Article no. 73, <https://doi.org/10.1007/s43621-025-00826-5>
- KŘÍŽEK, Felix a NEUFUS, Josef. *Moderní hotelový management*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. U Průhonu 22, 170 00 Praha 7: Grada Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-4835-1.
- MAZRAANI, G. & Tucci, M. The role of environmental management systems (EMS) in driving organizational development and environmental sustainability. *American Journal of Environment and Climate*, 2025, vol. 4, no. 1, s. 37–51, doi:10.54536/ajec.v4i1.3748.
- MENSAH, I. Environmental management practices among hotels in the greater Accra region. *International Journal of Hospitality Management*, 2006, 25(3), 414–431. ISSN 0278-4319. DOI: 10.1016/j.ijhm.2005.02.003. [cit. 2025-12-09].
- Ministerstvo pro místní rozvoj. *Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení 2010–2012* [online]. 2010 [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://mmr.gov.cz/...>
- Ministerstvo životního prostředí. *Planeta č. 6/2006* [online]. 2006 [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://mzp.gov.cz/...>
- NI Business Info. *Advantages and disadvantages of environmental management systems* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://www.nibusinessinfo.co.uk/...>
- PATÚŠ, Peter a Marian GÚČIK. *Manažment ubytovacej prevádzky hotela*. Banská Bystrica: Slovensko-švajčiarske združenie pre rozvoj cestovného ruchu, 2004
- Pražské vodovody a kanalizace. *Cena vody* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://www.pvk.cz/...>
- SHELL. *Hotely a kempy: optimalizovat hospodaření s vodou pomocí řešení SHELL* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://www.schell.eu/...>
- Singh, N., Cranage, D. a Lee, S. *Green strategies for hotels: Estimation of recycling benefits*. *International Journal of Hospitality Management*, 2014.

- SUPPLO.cz. *Eko značka má v hotelech smysl* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://www.supplo.cz/>
- Swiss German University (2021) *All you need to know about Green Hotel!*. Dostupné z: <https://sgu.ac.id/all-you-need-to-know-about-green-hotel/>
- TZB-info. *Možnosti úspory pitné vody v budovách* [online]. [cit. 2025-12-09]. Dostupné z: <https://voda.tzb-info.cz/...>
- Švecová, L. a Veber, J. *Udržitelnost a udržitelný management*. Praha: Grada, 2023. ISBN 978-80-271-0897-8.
- UNWTO. *Tourism and the Sustainable Development Goals*. Madrid: World Tourism Organization, 2018. ISBN 978-92-844-1960-4. Dostupné z: <https://www.e-unwto.org/doi/book/10.18111/9789284419604>

Přílohy

Příloha A) Dotazník

Environmentální management v Česku

Dobrý den,

mé jméno je Kateřina Důbravná, jsem studentkou Vysoké školy polytechnické v Jihlavě a dovoluji si Vás oslovit s prosbou o vyplnění dotazníku, který je součástí mé bakalářské práce na téma: „**Uplatňování prvků environmentálního managementu v ubytovacích zařízeních**“.

V dnešní době, kdy se otázka ochrany životního prostředí a udržitelného přístupu k podnikání stává stále důležitější, budu zjišťovat, jakým způsobem k této oblasti přistupují právě ubytovací zařízení.

Dotazník je určen provozovatelům a zástupcům ubytovacích zařízení (hotelů, penzionů, kempů, apartmánů aj.) a jeho vyplnění Vám nezabere více než **5 minut**. Všechny odpovědi jsou **anonymní** a budou použity výhradně pro účely mé závěrečné práce.

Za váš čas a ochotu Vám předem velmi děkuji!

S přáním hezkého dne

Kateřina Důbravná

1. Kraj vašeho ubytovacího zařízení

- ☐ Hlavní město Praha
- ☐ Středočeský kraj Jihočeský kraj
- ☐ Plzeňský kraj
- ☐ Karlovarský kraj
- ☐ Ústecký kraj
- ☐ Liberecký kraj
- ☐ Královéhradecký kraj
- ☐ Pardubický kraj
- ☐ Kraj Vysočina
- ☐ Jihomoravský kraj
- ☐ Olomoucký kraj
- ☐ Zlínský kraj
- ☐ Moravskoslezský kraj

2. Třída Vašeho ubytovacího zařízení

- ☐ Tourist– *
- ☐ Economy – **
- ☐ Standard – ***
- ☐ First Class – ****
- ☐ Luxury – *****
- ☐ Nedisponuje hvězdičkami

3. Kategorie Vašeho ubytovacího zařízení

- Hotel
- Apartmán
- Penzion
- Jiné:

4. Kapacita Vašeho ubytovacího zařízení

- Do 10 pokojů
- 11-25 pokojů
- 26-50 pokojů
- 51-99 pokojů
- 100 a více pokojů

5. Uplatňování prvků environmentálního managementu ve Vašem zařízení

- ☐ Separování odpadu
- ☐ Snižování spotřeby vody
- ☐ Snižování spotřeby elektrické energie
- ☐ Snižování spotřeby chemických prostředků
- ☐ Komunikace a vzdělávání zaměstnanců/hostů
- ☐ Žádný z uvedených prvků neuplatňujeme
- ☐ Jiné:

6. Realizace environmentálních opatření ve Vašem zařízení

- ☐ Třídící kontejnery
- ☐ Třídící koše na plast, papír apod. v jednotlivých pokojích
- ☐ Třídění biologického odpadu
- ☐ Instalace pákových baterií a perlátorů (šetříče vody)
- ☐ Instalace úsporných sprchových hlavíc
- ☐ Dvoustupňový systém splachování na toaletách
- ☐ Zachytávání dešťové vody
- ☐ Regulace topení a A/C v každém pokoji jednotlivě
- ☐ Tepelná izolace budovy
- ☐ Tepelná izolace oken
- ☐ Zapojování zaměstnanců do environmentálních aktivit
- ☐ Neuplatňujeme žádná opatření
- ☐ Využití solární energie (solární panely)
- ☐ Úsporné spotřebiče (A+, A++, A+++)
- ☐ Úsporné a LED žárovky
- ☐ Centrální spínače osvětlení na pokojích (prostřednictvím hotel. karty), pohybová čidla
- ☐ Výměna ložního prádla a ručníků na požádání
- ☐ Používání environmentálně šetrných čisticích prostředků k úklidu UZ
- ☐ Minimalizace výrobku na jedno použití (např. mýdlo, máslo ...)

- ☐ Upřednostňování produktů, které mají certifikát (značku) "eko"
- ☐ Opakované použití recyklovaných materiálů
- ☐ Využívání recyklovaného papíru
- ☐ Propagace "eko" programu veřejnosti
- ☐ Informování hostů o environmentálním snažení
- ☐ Výchova zaměstnanců k environmentálnímu managementu
- ☐ Odměňování zaměstnanců za návrhy zlepšování životního prostředí
- ☐ Podpora zaměstnanců ve využívání veřejné dopravy (např. příspěvek na cestovné)
- ☐ Rozšíření jídelního lístku o bio potraviny (resp. zařazení bio potravin do jídel)
- ☐ Nejsou uplatňovány žádná opatření
- ☐ Jiné:

7. Pokud neuplatňujete žádná environmentální opatření je to především z důvodu: (více možných odpovědí)

- ☐ Nedostatek finančních prostředků
- ☐ Nedostatek informací
- ☐ Nízký zájem zákazníků o ekologická opatření
- ☐ Časová náročnost
- ☐ Omezování komfortu hostů
- ☐ Jiné:

8. Má Vaše ubytovací zařízení zpracovanou koncepci environmentálního managementu?

- ☐ Ano
- ☐ Ne
- ☐ Nevím

9. V čem podle Vašeho názoru spočívají přínosy environmentálního managementu pro UZ? (1 - minimální přínos, 5 - maximální přínos)

- ☐ Redukce nákladů
- ☐ Zvýšení tržeb
- ☐ Vyšší spokojenost současných zaměstnanců
- ☐ Preference hostů
- ☐ Vyšší kvalita ubytovacího zařízení
- ☐ Konkurenční výhoda oproti jiným ubytovacím zařízením
- ☐ Reklama, propagace ubytovacího zařízení
- ☐ Ochrana a zlepšení životního prostředí

10. Myslíte si, že je finančně obtížné uplatňovat environmentální management ve Vašem ubytovacím zařízení?

- ☐ 1 - Rozhodně ne
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☐ 5 - Rozhodně ano

11. Daruje Vaše ubytovací zařízení přebytečné/nespotřebované potraviny místním neziskovým organizacím?

- ☐ Ano
- ☐ Ne
- ☐ Nevím

12. Usilujete o získání environmentálního označení pro Vaše ubytovací zařízení?

- ☐ Ano
- ☐ Ne
- ☐ Nevím

13. Znáte některé ze zde uvedených certifikátů?

- ☐ Květina/The Flower
- ☐ Ekologicky šetrná služba
- ☐ Ekologicky šetrný výrobek
- ☐ Green Key
- ☐ Green Globe
- ☐ LEED
- ☐ Žádný

14. Informujete své hosty o tom, že Váš hotel je šetrný k životnímu prostředí? Pokud ano, tak informace jsou k dispozici ... (více možných odpovědí)

- ☐ Na webových stránkách
- ☐ V informačních formulářích ubytovacích zařízení v okolí recepce
- ☐ Pomocí nálepek v ubytovacím zařízení
- ☐ Na rezervačních portálech
- ☐ Neinformujeme hosty
- ☐ Jiné:

15. Návrhy a připomínky k environmentálnímu managementu.